

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 1.1.- 31.12.2015

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 1.1.– 31.12.2015

Sisällysluettelo

Säästöpankkiryhmän tilinpäätöstiedote	
1.1.– 31.12.2015	3
Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajan katsaus	3
Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä	3
Toimintaympäristön kuvaus	4
Säästöpankkiryhmän tulos ja tase	5
Vakavaraisuus ja riskiasema	6
Säästöpankkiliitto osk:n hallintoneuvosto, hallitus ja tilintarkastajat	8
Henkilöstö	8
Yhteiskuntavastuu	8
Toiminta ja tulos liiketoimintasegmenteittäin	9
Olenneiset tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen	12
Vuoden 2016 näkymät	12
Tilinpäätöstiedote	14
Säästöpankkiryhmän tuloslaskelma	14
Säästöpankkiryhmän laaja tuloslaskelma	15
Säästöpankkiryhmän tase	16
Säästöpankkiryhmän rahavirtalaskelma	17
Säästöpankkiryhmän oman pääoman muutoslaskelma	19
Laatimisperiaatteet	20
Liite 1: Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja vertailutietona esitettävä taloudellinen lisäinformaatio	20
Liite 2: Laatimisperiaatteet	22
Kauden tulos	24
Liite 3: Segmentti-informaatio	24
Liite 4: Korkokate	28
Liite 5: Palkkiotuotot ja -kulut, netto	29
Liite 6: Sijoitustoiminnan nettotuotot	30
Liite 7: Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	31
Varat	32
Liite 8: Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	32
Liite 9: Lainat ja saamiset	34
Liite 10: Johdannaiset ja suojauslaskenta	35
Liite 11: Sijoitusomaisuus	37
Liite 12: Henkivakuutustoiminnan varat	39
Velat	41
Liite 13: Velat luottolaitoksille ja asiakkaille	41
Liite 14: Liikkeeseenlasketut velkakirjat	42
Liite 15: Henkivakuutustoiminnan velat	43
Muut liitetiedot	44
Liite 16: Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti	44
Liite 17: Rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutus	51
Liite 18: Annetut ja saadut vakuudet	52
Liite 19: Taseen ulkopuoliset sitoumukset	52
Liite 20: Lähipiiritiedot	53
Vakavaraisuustiedot	55
Liite 21: Vakavaraisuuden yhteenveto	55
Liite 22: Omien varojen vähimmäismäärä	56
Liite 23: Kokonaisvastuut vastuuryhmittäin	57

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TILINPÄÄTÖSTIEDOTE

1.1.- 31.12.2015

Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajan katsaus

Säästöpankkien yhteenliittymä ja uusi Säästöpankkiryhmä aloittivat toimintansa 31.12.2014. Vuosi 2015 oli uuden Säästöpankkiryhmän ensimmäinen toimintavuosi ja siksi historiallinen.

Vuosi oli liiketoiminnallisesti menestyksenkäs. Onnistumisia koettiin kaikilla liiketoiminnan alueilla niin kasvun, tuloksen teon kuin Säästöpankkiryhmän kehittämispanostustenkin suhteen. Kaikki Säästöpankkiryhmän osat toimivat vahvasti ja tekivät hyvää työtä Säästöpankkien kilpailukyvyyn vahvistamiseksi.

Vuonna 2015 saatiin paljon aikaan: uutta Säästöpankkiryhmää rakennettiin ja samalla tehtiin runsaasti kehitystyötä uusien pankkipalveluiden ja tuotteiden tuomiseksi asiakkaille. Keväällä 2015 luottoluokitusyhtiö Standard & Poor's myönsi Säästöpankkiryhmään kuuluvalla Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:lle luottoluokituksen ja tarkensi sitä joulukuussa 2015. Luottoluokituksen myötä Säästöpankkiryhmä siirtyi kansainvälisille pääomamarkkinoille menestyksellisesti, joten sen mahdollisuus turvata niin nykyisten kuin tulevienkin asiakkaitensa rahoitustarpeet on kiitettävällä tasolla.

Säästöpankkien ja Säästöpankkiryhmän liiketoiminta eteni hyvin ja pitkän ajan suunnitelmien mukaisesti. Kasvustrategiassa tuloksen kautta pidetään huolta vakavaraisuudesta pitäen samalla riskit maltillisina ja hyvin hallinnassa.

Mikä tärkeintä, positiiviset asiakastytyväisyystulokset ovat antaneet vahvistuksensa sille, että kovassa muutosvauhdissa Säästöpankkiryhmä on onnistunut muuttamaan asiakkaiden toiveiden mukaisesti. Asiakkaat arvostavat saamaansa palvelua ja heidän tyytyväisyytensä Säästöpankkien toimintaan on erinomainen.

Vuonna 2016 asiakkaiden parhaaksi tapahtuva Säästöpankkiryhmän kilpailukyvyyn kehittäminen ja toimintaedellytysten rakentaminen jatkuvat.

Säästöpankkiryhmä on panostanut ja panostaa jatkossakin merkittävästi kilpailukyvyyn vahvistamiseen ja sähköisten palvelujen kehittämiseen nykyisen palveluverkoston säilyttäen. Digitaaliset välineet ja digitaalinen pankkitoiminta ovat avainasemassa siinä, että asiakkailta on jatkossa mahdollisuus käyttää kaikkia palveluita ajasta ja paikasta riippumatta. Siksi pankkitoiminnan kehitystyö pysyy olennaisen tärkeänä paitsi kuluttajille ja yrittäjille, myös pärjäämisessä tulevaisuuden kanssa finanssialalla.

Säästöpankkiryhmä tarjoaa jatkossakin suomalaisille kuluttajille ja yrittäjille kilpailukykyisen, ketterän vaihtoehdon finanssiasioitensa hoitamiseen suurten toimijoiden rinnalle. Toiminnan perusta on vahva: asiakastytyväisyys, lähellä asiakasta tapahtuva päätöksenteko, tuloksenteko, vahva vakavaraisuus ja maltillinen riskinotto.

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä

Säästöpankkiryhmä (jäljempänä myös "Ryhmä") on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteen-

liittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään (jäljempänä myös "Yhteenliittymä") kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 23 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj sekä Sp-Rahastoyhtiö Oy ja edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Muutoksia Säästöpankkiryhmän rakenteessa

Tilikauden 2015 aikana Säästöpankkiryhmän rakenteessa tapahtui seuraavia muutoksia. Toukokuussa kolme jäsenä säästöpankkia, Kristiinankaupungin Säästöpankki, Yttermark Sparbank sekä Närpiön Säästöpankki, fuusioituivat keskenään ja muodostivat Närpiön Säästöpankki Oy:n. Fusion seurauksena Yhteenliittymään kuuluvien Säästöpankkien määrä väheni 25 pankista 23 pankkiin. Lisäksi Säästöpankkien Vakuusrahasto lopetti suunnitellusti toimintansa. Vakuusrahaston lopputilitys tehtiin maaliskuussa ja varat jaettiin Vakuusrahaston jäsenille. Edellä mainitut muutokset ovat olleet Ryhmän sisäisiä eikä järjestelyillä siten ole vaikutusta Ryhmän tulokseen. Pankkifuusio aiheutti kuitenkin kirjauksia Ryhmän oman pääoman erien välillä.

Luottoluokitus ja jälleenrahoitus

Luottoluokituslaitos Standard & Poor's Rating Services (S&P) myönsi ensimmäisen kerran pitkäaikaisen investointitason (investment grade) luottoluokituksen 'A-' ja lyhytaikaisen investointitason luottoluokituksen 'A-2' 7.4.2015 Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:lle (Säästöpankkien Keskuspankki), joka on osa Säästöpankkien yhteenliittymää ja sen keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:in jäsen. Säästöpankkien Keskuspankin rooli on varmistaa ryhmän likviditeetti ja tukkuvainhankinta, hankkia rahoitusta ja operoida ryhmän puolesta raha- ja pääomamarkkinoilla. S&P arvioi uudelleen pitkäaikaisen luottoluokituksen 2.12.2015, jolloin Säästöpankkien Keskuspankin pitkäaikainen luottoluokitus arvioitiin tasolle 'BBB+' ja näkymät vakaisiin. Lyhytaikainen luottoluokitus pysyi samalla tasolla ('A-2').

Uudelleenarvio johtui Euroopan unionin elvytys- ja kriisiratkaisujärjestelmän (BRRD) voimaantulosta vuoden 2016 alusta, mikä vähentää ennakoitavuutta valtion tukeen systemaattisesti tärkeille pankeille Euroopassa. S&P poisti valtion tuen luokitusta parantavana lisätekijänä kaikkien arvioitavien eurooppalaispankkien

osalta, joiden kotivaltiot implementoivat BRRD:n lainsäädäntönsä. Vuoden 2016 alusta Suomi on mukana BRRD:ssä ja samalla Säästöpankkien Keskuspankilta poistui tämä luokitusta mahdollisesti parantanut lisätekijä.

Keväällä 2015 Säästöpankkien Keskuspankki perusti Euro Medium Term Note (EMTN) -ohjelman, jonka puitteissa se laski toukokuun alussa liikkeeseen 6.5.2020 erääntyvän 500 miljoonan euron vakuudettoman seniorimuotoisen joukkovelkakirjalainan kansainvälisille pääomamarkkinoille.

Kiinnitysluottopankki

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus esitti vuonna 2015 Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluville Säästöpankeille kiinnitysluottopankin perustamista. Toimilupahakemus jätettiin Finanssivalvontaan joulukuussa 2015. Sp-Kiinnitysluottopankin tavoitteena on laskea liikkeeseen euromääräisiä, katettuja joukkolainoja. Toimiluvan saatuaan se tulee kuulumaan Säästöpankkien yhteenliittymään ja tulee Säästöpankkiliitto osk:in jäsenpankiksi. Sen välittäjäpankkeina voi toimia vain Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat Säästöpankit.

Säästöpankit sopivat Aktia Hypoteekkipankin alasajosta

Aktia Hypoteekkipankin toiminta rajattiin syyskuussa 2012 Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n hallituksen tekemällä päätöksellä olemassa olevan asuntovakuudellisen luottokannan hallintaan ja jälleenrahoitukseen. Lokakuussa 2015 Säästöpankit sopivat Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n vähemmistöosuutensa myymisestä Aktia Pankille ja Hypoteekkipankin sulauttamisesta Aktia Pankkiin vuoden 2016 tilinpäätöksen valmistuttua. Säästöpankkien luottokantaa tullaan siirtämään lainakannan takaisinostoilla Säästöpankkeihin.

Vakuusrahaston purkaminen

Säästöpankkien Vakuusrahaston purkaminen saatettiin päätökseen vuonna 2015. Tilanteesta 15.2.2015 tehdyn tuloslaskelman ja taseen mukaan sen nettovarot olivat 24,4 miljoonaa euroa. Vakuusrahasto palautti joulukuussa 2014 varoja ennakkona 16,8 miljoonaa euroa, josta Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien pankkien osuus oli 13,8 miljoonaa euroa. Vakuusrahasto palautti sen jäsenpankeille loput varat (7,6 miljoonaa euroa) maaliskuussa 2015, josta Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien pankkien osuus oli 6,2 miljoonaa euroa.

Visa Europen kauppa

Visa Europen hallitus sopi vuoden 2015 lopulla yhtiön omistajien valtuuttamana yhtiön myymisestä yhdysvaltalaiselle Visa Inc. -yhtiölle edellyttäen, että tarvittavat viranomaisluvut saadaan. Säästöpankkiryhmä tulee saamaan Visa Europen kaupasta kertaluonteisia tuottoja tilikaudella 2016. Kaupan toteutumisen odotetaan varmistuvan vuoden 2016 ensimmäisen vuosipuoliskolla. Liiketoimen loppuunsaattamiseen ja kauppahinnan suuruuteen liittyy useita juridisia ja muita epävarmuustekijöitä, minkä vuoksi Säästöpankkiryhmä ei tulouta kertaluonteisia tuottoja tilinpäätöksessä 2015.

Toimintaympäristön kuvaus

Suomen taloustilanne ja globaali talousnäköymä

Vuoden 2015 aikana talouskasvu Euroopassa jatkui hitaana. Kehittyvien talouksien ja erityisesti Kiinan talouden hiipuminen vaikuttivat negatiivisesti myös Euroopan talousnäköymiin. Euroalueen toteutunut inflaatio ja inflaatio-odotukset pysyivät koko vuoden alhaisella tasolla, mikä osaltaan lisäsi painetta Euroopan keskuspankin suuntaan. EKP lisäsi vuoden aikana rahapolitiista elvytystä ja pyrki luomaan edellytykset luotonannon ja reaali talouden kasvulle euroalueella.

Kasvunäkymien osalta oli edelleen havaittavissa eriytymistä Yhdysvaltojen ja muun maailman välillä. Yhdysvalloissa työmarkkinoiden positiivinen kehitys jatkui vuonna 2015 ja talouden kasvuvauhti antoi Yhdysvaltain keskuspankille mahdollisuuden nostaa ohjauskorkoaan. Euroopassa finanssikriisistä elpyminen on toteutunut huomattavasti hitaammin työttömyyden ollessa edelleen korkealla tasolla. Euroalueen talouskasvu ei ole päässyt finanssikriisiä edeltävällä tasolle. Lisäksi euroalueen maiden välillä on merkittäviä eroja.

Suomen taloudellinen tilanne jatkui haastavana ja Suomi jäi muiden euromaiden jälkeen talouskasvun osalta. Maailmankaupan hidastuminen heikensi vientiteollisuuden näkymiä, eikä euron kurssi suhteessa muihin kauppavaltuihin heikentynyt lopulta sitä tahtia kuin alkuvuodesta 2015 vielä odotettiin. Suomen tavaravienti laski merkittävästi vuoden 2015 aikana.

Globaalin talouden hidastumisesta huolimatta vuosi 2015 oli osakemarkkinoille hyvä Euroopassa ja Yhdysvalloissa. Eurooppalaisilla yrityslainamarkkinoilla vuosi oli hyvä sijoittajien kysynnän tukiessa yrityslainojen tuottoja. Vuoden 2016 osalta matala korkotaso ja maailmantalouden maltillinen elpyminen tulevat tukemaan niin osake- ja yrityslainamarkkinoita. Euroalueen ja Yhdysvaltojen eriytyminen rahapolitiikan suunnan osalta tulee kasvattamaan korkoeroa ja heikentämään euron arvoa suhteessa Yhdysvaltain dollariin.

Asuntomarkkinat Suomessa

Asuntomarkkinoiden vuosi 2015 oli huomattavasti tasaisempi kuin kaksi edeltävää vuotta ja myös vuoden sisällä tapahtuva vaihtelutrendi oli normaaliempi. Kokonaisuutena asuntomarkkinat päättyivät noin kolmen prosentin nousuun, mikä tarkoitti Suomessa yhteensä noin 57 000 asunto- ja kiinteistökauppaa vuonna 2015.

Asuntojen hinnoissa ei tapahtunut suuria muutoksia vuonna 2015, mikäli asuntomarkkinoita tarkastellaan suurina kokonaisuuksina. Kuitenkin markkinoiden eriytyminen jatkui voimakkaana. Tämä tarkoittaa sitä, että asuntojen hinnoissa oli edelleen laskua taantuvilla ja muuttotappiollisilla markkinoilla. Voittajina taas olivat edelleen suuret kasvukeskukset sekä kehittyvien kaupunkien ydinalueet. Myös myyntiajat säilyivät edellisvuoden tasolla, keskiarvo oli noin 70 vuorokautta.

Merkittävimpinä positiivisina ajureina asuntokaupalle olivat vuonna 2015 edullinen lainaraha ja sen saatavuuden parantuminen sekä kuluttajien luottamuksen hienoinen elpyminen. Lisäksi rakennustoiminnassa tuli muutosta parempaan suuntaan ja myös ensiasunnon ostajat palasivat markkinoille.

Säästöpankkiryhmän tulos ja tase

Säästöpankkien yhteenliittymä aloitti toimintansa 31. joulukuuta 2014. Vuosi 2015 oli Säästöpankkien yhteenliittymän ensimmäinen täysi toimintavuosi ja Säästöpankkiryhmän ensimmäinen täysi 12 kuukauden mittainen tilikausi.

Säästöpankkiryhmän velvollisuus ja oikeus laatia virallinen yhdistelty IFRS-tilinpäätös syntyi sinä päivänä, kun Säästöpankkien yhteenliittymä aloitti toimintansa eli 31.12.2014, mikä oli samalla Ryhmän tilikauden päättämispäivä. Näin ollen Säästöpankkiryhmän ensimmäinen virallinen tilinpäätös 31.12.2014 sisälsi vain taseen ja sen liitetiedot, laatimisperiaatteet sekä muut liitetiedot. Tämän lisäksi liitetiedoissa esitettiin taloudellista lisäinformaatiota* Säästöpankkiryhmästä ajalta ennen Yhteenliittymän toiminnan käynnistymistä (liite 48), joka käsitti Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen koko tilikaudelta 1.1.-31.12.2014 sekä koko vertailutilikauden 1.1.-31.12.2013. Tilinpäätöksessä esitettävän taloudellisen lisäinformaation tarkoituksena oli antaa markkinoille mahdollisimman hyödyllistä ja relevanttia taloudellista informaatiota ja antaa luotto- luokittajille, sijoittajille ja muille sidosryhmille oikea ja riittävä kuva Säästöpankkiryhmän taloudellisesta asemasta ja tuloksen muodostumisesta.

Taloudellisen lisäinformaation osalta Säästöpankkiryhmän IFRS-siirtymähetki oli 1.1.2013 ja tiedot laadittiin soveltaen tilinpäätöksen laatimisperiaatteita. Taloudellinen lisäinformaatio laadittiin Säästöpankkiryhmään kuuluvien yhtiöiden ja yhteisöjen hyväksytyjen ja tilintarkastettujen tilinpäätösten yhdistelmänä. Taloudellisena lisäinformaationa annettava tieto laadittiin "combined financial statement" -periaatteella, jossa yhteisöjen historialliset taloudelliset informaatiot yhdisteltiin yhdeksi kokonaisuudeksi ja niihin tehtiin tarvittavat yhdistelyeliminoinnit sekä IFRS:n soveltamisesta johtuvat oikaisut. Yhdistellyn tilinpäätöksen laatiminen yhtenä kokonaisuutena perustuu "common management" -käsitteeseen, koska Säästöpankkiryhmä on toiminut yhteisessä ohjauksessa, vaikka Ryhmä ei ole ollutkaan saman määräysvallan alaisuudessa. Virallisen tilinpäätöksen tase 31.12.2014 sekä taloudellisena lisäinformaation yhdistely tase 31.12.2014 vastaavat toisiaan.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös 2015 sisältää myös vertailutietona esitettävää taloudellista lisäinformaatiota, kuten tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, liitetietojen ja oman pääoman muutoslaskelman 1.1.-31.12.2014 vertailuluvut. Taloudellinen lisäinformaatio on merkitty tilinpäätöstiedotteessa alatunnistein.

Säästöpankkiryhmän tunnusluvut

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014*	1.1.-31.12.2013*
Liikevaihto	298 475	295 628	271 235
Korkokate	125 018	122 022	110 612
% liikevaihdosta	41,9 %	41,3 %	40,8 %
Voitto ennen veroja	69 699	63 137	71 074
% liikevaihdosta	23,4 %	21,4 %	26,2 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	230 531	223 903	224 841
Liiketoiminnan kulut ilman poistoja yhteensä	-146 128	-143 763	-140 619
Kulu-tuottosuhde	63,4 %	64,2 %	62,5 %
Taseen loppusumma	9 189 391	8 400 544	7 717 389
Oma pääoma	880 694	841 230	781 086
Oman pääoman tuotto %	6,7 %	5,7 %	8,9 %
Kokonaispääoman tuotto %	0,7 %	0,6 %	0,9 %
Omavaraisuusaste %	9,6 %	10,0 %	10,1 %
Vakavaraisuussuhde %	18,8 %	18,6 %	19,5 %
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista saamisista	-6 127	-10 539	-5 859

Tuloskehitys (vertailutieto 1-12/2014*)

Säästöpankkiryhmän tulos ennen veroja oli 69,7 miljoonaa euroa (63,1 milj. euroa), jossa oli kasvua 10,4 prosenttia. Tilikauden voitto oli 57,6 miljoonaa euroa, josta Säästöpankkiryhmän omistajien osuus oli 56,1 miljoonaa euroa (45,4 milj. euroa).

Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan tuotot kasvoivat 230,5 miljoonaan euroon (223,9 milj. euroa). Kasvua oli korkokatteessa, palkkionetossa sekä henkivakuutustoiminnan nettotuotoissa.

Korkokate kasvoi 2,5 prosenttia ollen 125,0 miljoonaa euroa (122,0 milj. euroa). Korkoriskien hallinnassa käytettävien johdannaisten osuus korkokatteesta oli 22,0 miljoonaa euroa (21,5 milj. euroa).

Palkkiotuotot ja -kulut, netto kasvoi 8,4 prosenttia 68,8 miljoonaan euroon (63,5 milj. euroa). Erityisesti rahastoista, omaisuudenhoidosta sekä maksuliikenteestä saadut palkkiot kasvoivat.

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 20,5 miljoonaa euroa (23,4 milj. euroa), eli 12,3 prosenttia vertailuvuotta pienemmät. Sijoitustoiminnan nettotuotot muodostuvat pitkälti myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoituneista voitoista.

Henkivakuutustoiminnan nettotuotot olivat 15,2 miljoonaa euroa (9,9 milj. euroa). Vakuutusmaksutulo kasvoi vertailuvuodesta 46,2 prosenttia. Myös sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 36,6 prosenttia. Vakuutusmaksuvastuuseen kirjattiin 8,0 miljoonan euron suuruinen lisäetuvaraus joulukuussa 2015.

Liiketoiminnan kulut nousivat 2,5 prosenttia 156,9 miljoonaan euroon (153,0 milj. euroa). Vertailuvuoden liiketoiminnan muita kuluja rasitti talletussuojarahaston kannatusmaksu sekä pankkivero (yhteensä 8,3 milj. euroa), jotka eivät aiheuttaneet kuluvaikutusta tilikaudella 2015. Vanha talletussuojarahasto hyvittää jäsenpankeilleen Rahoitusvakausviraston vuodelle 2015 määrämät talletussuojamaksut siinä suhteessa kuin kukin Vanhan talletussuojarahaston jäsenpankki on vuosien kuluessa kartuttanut rahastoa. Ryhmän tuloslaskelmassa nämä on netotettu keskenään. Kun nämä yllämainitut erät huomioidaan, oli liiketoiminnan kulujen vertailukelpoinen kasvuprosentti 8,4. Kulujen kasvuun vaikutti keskeisesti Säästöpankkiryhmän panostaminen ryhmärakenteen kehittämiseen ja kilpailukyvyyn vahvistamiseen.

Henkilöstökulut kasvoivat 4,1 prosenttia 70,6 miljoonaan euroon (67,9 milj. euroa). Säästöpankkiryhmän henkilöstön määrä kasvoi vastaavasti 5,9 prosenttia.

Muut hallintokulut kasvoivat 13,4 prosenttia ollen 56,9 miljoonaa euroa (50,2 milj. euroa). Kasvu selittyi merkittävältä osin IT-kulujen ja markkinointikulujen kasvulla.

Liiketoiminnan muissa kuluissa oli kasvua erityisesti konsulttipalkkioissa ja kehittämismaksuissa. Vuokrakulut laskivat vertailukaudesta.

Ryhmän kulu-tuottosuhte oli 63,4 prosenttia (64,2 %). Kulu-tuottosuhte on laskettu ilman käyttöomaisuuden poistojen vaikutusta.

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat tilikaudella 10,7 miljoonaa euroa (9,2 milj. euroa).

Arvonalentumisia luotoista ja muista saamisista kirjattiin yhteensä 6,1 miljoonaa euroa (10,6 milj. euroa). Arvonalentumisten lasku vertailukauteen nähden liittyy merkittävältä osin Ryhmään kuuluvien yhtiöiden siirtymisestä yhdenmukaiseen arvonalentumisten kirjauskäytäntöön, joka otettiin käyttöön loppuvuodesta 2014. Arvonalentumiset luotoista ja muista saamisista olivat 0,10 prosenttia (0,19 %) luottokannasta. Järjes-

tämättömät saamiset pysyivät vertailuvuoden tasolla ja olivat 0,94 prosenttia luottokannasta (0,95 %).

Ryhmän efektiivinen tuloveroprosentti oli 17,3 (26,2 %). Alhainen tuloverorasite selittyy muun muassa vahvistetuista tappioista tilikaudella kirjatulla laskennallisilla verosaamisilla. Vertailuvuoden efektiivistä verokantaa taas rasittaa Vakuusrahaston purkamiseen liittyvät pääomanpalautukset, jotka Ryhmän sisäisinä tapahtumina eliminoituivat Säästöpankkiryhmän tuloksesta, mutta jotka kuitenkin olivat yhtiötasolla veronalaista tuloa.

Tase ja rahoitus (vertailutieto 31.12.2014)

Säästöpankkiryhmän tase oli vuoden 2015 lopussa 9,2 miljardia euroa (8,4 mrd. euroa), jossa oli kasvua 9,4 prosenttia. Ryhmän kokonaispääoman tuotto oli 0,7 prosenttia (0,6 %).

Lainat ja saamiset asiakkailta olivat 6,3 miljardia euroa (5,6 mrd. euroa) ja kasvua oli edellisvuodesta 11,7 prosenttia. Suuri osa kasvusta, 6,6 prosenttiyksikköä, selittyy Säästöpankkien välittämien luottojen siirroilla Aktia Hypoteekkipankki Oyj:stä Säästöpankkiryhmän omaan taseeseen kevään 2015 aikana. Lainat ja saamiset luottolaitoksilta olivat 74,5 miljoonaa euroa (201,5 milj. euroa) ja laskivat 63,0 prosenttia. Säästöpankkiryhmän sijoitusomaisuus oli 1,3 miljardia euroa (1,2 mrd. euroa). Henkivakuutustoiminnan varat olivat 581,9 miljoonaa euroa (439,8 milj. euroa). Henkivakuutustoiminnan varojen 32,3 prosentin kasvu kertoo kyseisen liiketoiminta-alueen menestyksestä.

Säästöpankkiryhmän velat asiakkaille olivat 5,9 miljardia euroa (5,8 mrd. euroa); kasvua oli 1,8 prosenttia. Velat luottolaitoksille olivat 351,2 miljoonaa euroa (448,4 milj. euroa), jossa laskua oli 21,7 prosenttia. Liikkeeseenlasketut velkakirjat olivat 1,0 miljardia euroa (446,5 milj. euroa). Huomattava kasvu liikkeeseenlasketuissa velkakirjoissa selittyy toukokuussa liikkeeseenlasketulla 500 miljoonan euron joukkovelkakirjalainalla. Henkivakuutustoiminnan velat olivat liiketoiminnan kasvun myötä 544,2 miljoonaa euroa (404,6 milj. euroa) ja kasvu oli 34,5 prosenttia.

Säästöpankkiryhmän oma pääoma oli 880,7 miljoonaa euroa (841,2 milj. euroa), jossa kasvua on 4,7 prosenttia. Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta oli 22,5 miljoonaa euroa (27,1 milj. euroa). Ryhmän oman pääoman kasvu selittyy pääosin tilikauden tuloksella. Muihin laajan tuloksen eriin kirjattava käyvän arvон muutos oli tilikaudella -14,7 miljoonaa euroa. Myös rahavirran suojauksen vaikutus omaan pääomaan oli -1,0 miljoonaa euroa. Katsauskauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen olivat yhteensä -15,1 miljoonaa euroa (10,7 milj. euroa). Ryhmän oman pääoman tuotto oli 6,7 prosenttia (5,7 %).

Vakavaraisuus ja riskiasema

Vakavaraisuus (vertailutieto 31.12.2014)

Vakavaraisuus ja vähimmäisomavaraisuusaste

Vuoden 2015 alussa pankkien vakavaraisuusvaade nousi, kun Suomessa otettiin käyttöön kiinteä ja muuttuva lisäpääomavaatimus. Kiinteä lisäpääomavaatimus nosti vakavaraisuuden pääomavaatimuksen 8 prosentista 10,5 prosenttiin riskipainotetuista eristä laskettuna. Muuttuva lisäpääomavaatimus tulee vaihtelevaan 0-2,5 prosenttiyksikön välillä. Päätöksen muuttuvan lisäpääomavaatimen käyttöönotosta ja suuruudesta tekee Finanssivalvonnan johtokunta neljännesvuosittain makrovakausanalyysinsä perusteella. Vuonna 2015 Finanssivalvonta ei asettanut muuttuvaa lisäpääomavaatimusta suomalaisille luottolaitoksille.

* Taloudellista lisäinformaatiota ajalta ennen Säästöpankkien yhteenliittymän toiminnan käynnistämistä 31.12.2014. Kts. s.5.

Vuoden 2015 lopussa Säästöpankkien yhteenliittymän pääomarakenne oli vahva ja koostui suurimmaksi osaksi ydinpääomasta (CET1). Omat varat yhteensä olivat 874,3 miljoonaa euroa (814,3 milj. euroa), josta ydinpääoman osuus oli 824,5 miljoonaa euroa (737,6 milj. euroa). Ydinpääoman kasvu johtui sekä tilikauden voitosta että käyvän arvon rahaston vakavaraisuuskäsittelyn muutoksesta. Toissijaisia pääomia (T2) oli 49,7 miljoonaa euroa (76,8 milj. euroa), joka koostui tilikaudella debentuurilainoista. Vuoden 2014 lopussa toissijainen pääoma sisälsi 43,4 miljoonaa euroa debentuurilainoja. Riskipainotetut erät olivat 4.643,7 miljoonaa euroa (4.369,4 milj. euroa), eli 6,3

prosenttia suuremmat kuin viime vuoden lopussa. Merkittävin muutos riskipainotettujen erien nousussa oli asuntoluottokannan kasvu. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuussuhde oli 18,8 prosenttia (18,6 %) ja ydinvakavaraisuussuhde oli 17,8 prosenttia (16,9 %).

Säästöpankkien yhteenliittymän luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositilille.

Omat varat* (1 000 euroa)	31.12.2015	31.12.2014
Ydinpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	849 784	796 778
Ydinpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	-25 252	-59 220
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	824 531	737 559
Ensisijainen lisäpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	0	0
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	0	0
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	0	0
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	824 531	737 559
Toissijainen pääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	44 776	26 881
Toissijaiseen pääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	4 956	49 910
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	49 732	76 791
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	874 263	814 349
Riskipainotetut erät yhteensä	4 643 728	4 369 355
josta luottoriskin osuus	4 097 876	3 811 274
josta vastuun arvonoikaisuriski (CVA)	104 611	123 140
josta markkinariskin osuus	47 483	46 954
josta operatiivisen riskin osuus	393 759	387 988
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	17,8 %	16,9 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	17,8 %	16,9 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	18,8 %	18,6 %

* Omat varat ja vakavaraisuus on esitetty 1.1.2014 voimaan tulleen EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 mukaan.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankkien yhteenliittymän vähimmäisomavaraisuusaste oli 9,2 prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa Yhteenliittymän ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuusiin.

(1 000 euroa)	31.12.2015	31.12.2014
Ensisijainen pääoma	824 531	737 559
Vastuiden kokonaismäärä	8 946 523	8 194 200
Vähimmäisomavaraisuusaste	9,2 %	9,0 %

Riskiasema

Säästöpankkiryhmän riskienhallinta ja sisäinen valvonta on osa Säästöpankkiryhmän ja Säästöpankkien yhteenliittymän sisäistä valvontaa ja keskeinen osa Ryhmän operatiivista toimintaa. Keskusyhteisön hallituksen vastuulla on ohjata Yhteenliittymän toimintaa ja antaa maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi siihen kuuluville yrityksille ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta, sisäisestä valvonnasta sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen laatimisessa.

Keskusyhteisö hyväksyy sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet. Keskusyhteisöön on perustettu seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamaan tehokas ja kattava sisäisen valvonta kaikille Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluville yhtiöille:

- Riippumaton riskienvalvonta
- Säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- Sisäisen tarkastuksen toiminto

Säästöpankkiryhmän riskienhallinnan menetelmätapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla. Merkittävimmät Säästöpankkiryhmän toimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski, korkoriski, operatiivinen riski, kiinteistöriski ja erilaiset liiketoimintariskit.

Säästöpankkiliitto osk:n hallintoneuvosto, hallitus ja tilintarkastajat

Säästöpankkiliitto osk:n hallintoneuvostoon kuuluu liiton sääntöjen mukaan vähintään yhdeksän (9) ja enintään kolmekymmentäviisi (35) jäsentä, joilla kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Ryhmän toimintaperiaatteiden mukaan hallintoneuvostoon valitaan Säästöpankkien hallitusten luottamushenkilöpuheenjohtajat varsinaisina jäseninä ja varapuheenjohtajat varajäseninä. Hallintoneuvostoon voidaan lisäksi valita sen jäsenmäärän puitteissa muita jäseniä. Hallintoneuvostoon ei puheenjohtajien lisäksi kuulunut muita jäseniä vuoden 2015 aikana.

Hallintoneuvostoon kuului 1.6.2015 asti, jolloin Kristiinankaupungin Säästöpankki ja Yttermark Sparbank yhdistyivät Närpiön Säästöpankkiin, 24 jäsentä ja sen jälkeen 22 jäsentä. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Jaakko Puomila (Länsi-Uudenmaan Säästöpankki, hallituksen puheenjohtaja) ja varapuheenjohtajana Pauli Kurunmäki (Huittisten Säästöpankki, hallituksen puheenjohtaja).

Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen jäseninä ovat osuuskunnan varsinaisesta kokouksesta 19.3.2015 lähtien toimineet seuraavat henkilöt:

Jussi Hakala, puheenjohtaja (Liedon Säästöpankki)
Matti Saustila, varapuheenjohtaja (Eurajoen Säästöpankki)
Pirkko Ahonen (Aito Säästöpankki Oy)
Toivo Alarautalahti (Huittisten Säästöpankki)
Hans Bondén (Närpiön Säästöpankki Oy)
Kalevi Hilli (Säästöpankki Optia)
Hanna Kivelä (Säästöpankeista riippumaton)
Jan Korhonen (Suomenniemen Säästöpankki)

Lisäksi Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen jäseninä olivat vuonna 2015:

Juhani Huupponen (Someron Säästöpankki) (19.3.2015 asti)
Immo Laiho (Myrskylän Säästöpankki) (19.3.2015 asti)
Mikko Paananen (Säästöpankki Optia) (21.1.2015 asti)

Säästöpankkiliiton hallitus on päätösvaltainen viiden jäsenen ollessa paikalla. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus valitaan Säästöpankkiliitto osk:n varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa 17.3.2016.

Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajana toimii Pasi Kämäri.

Säästöpankkiliiton varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa 19.3.2015 Keskusyhteisön tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab. Yhteisön nimeämä päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Petri Kettunen.

Henkilöstö

Säästöpankkiryhmän henkilöstön määrä vuoden 2015 lopussa oli 1 230. Vuoden 2014 lopussa ryhmässä työskenteli 1 161 henkilöä. Henkilöstön määrä kokonaisresurssieksi muutettuna oli tilikaudella keskimäärin 1 189 (2014: 1 084).

Henkilöstöstä naisia oli 77 prosenttia ja miehiä 23 prosenttia. Henkilökunnan keski-ikä, 44 vuotta, pysyi samana. Henkilökunnan kokonaisvaihtuvuus oli 4,7 prosenttia (3,9 %).

Osaamisen lisäämiseen panostettiin Säästöpankkiryhmässä vuonna 2015 siten, että keskitettyjä, sisäisiä koulutustilaisuuksia järjestettiin 150 kappaletta ja näissä oli osallistujia yhteensä noin 3 280. Vuonna 2015 toteutettiin ensimmäisen kerran koko Säästöpankkiryhmän yhteinen henkilöstökysely, jonka painopiste oli ryhmän strategiset menestystekijät. Kyselyyn osallistuivat kaikki Ryhmän yhtiöt. Vastausprosentti oli erinomainen 92,4 prosenttia.

Yhteiskuntavastuu

Vastuullisuus on ollut osa Säästöpankkien toimintaa siitä lähtien, kun ensimmäinen Säästöpankki perustettiin Suomeen 1822. Säästöpankkiaatteen mukaisesti Säästöpankkien perustehtävänä oli auttaa Suomen työttöistä kansaa vaurastumaan ja hoitamaan talouttaan paremmin.

Tänä päivänä Säästöpankkien vastuullisuus näkyy kaikessa sen tekemisessä. Se näkyy tavassa, miten pankki suhtautuu asiakkaisiinsa, kumppaneihinsa, toimialueeseensa, viranomaisiin, ympäristöönsä ja muihin sidosryhmiinsä. Säästöpankkiryhmässä noudatetaan hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän eettisiä pelisääntöjä.

Alueen sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen

Säästöpankkien toiminta ei perustu pikavoittoihin tai asiakkaiden aseman hyödyntämiseen vaan siihen, että asiakkaita autetaan vaurastumaan ja hoitamaan talouttaan. Kun asiakkaat vaurastuvat ja voivat hyvin, niin tekee myös Säästöpankki.

Säästöpankit ovatkin käyttäneet alusta lähtien osan voitostaan oman toimialueensa hyvinvoinnin edistämiseen. Säästöpankeille on tärkeää pitää Suomen kaupungit, kylät ja lähiöt virkeinä ja kehittyvinä. Suurten kertaluontoisten lahjoitusten sijaan Säästöpankit tukevat mieluummin useita hyviä, paikallisia hankkeita.

Viime vuosina mukaan vastuullisuustyöhön on kutsuttu myös Säästöpankkien asiakkaat. He ovat saaneet äänestää kontto-reissa sekä sähköisissä palvelukanavissa, mihin pankkien avustukset käytetään. Vuoden 2015 tukikohteiden äänestykseen osallistui 5 439 (6 772) suomalaista. Vastaajista 49 prosenttia toivoi tukikohteiksi ensisijaisesti lapsi- ja nuorisotyötä, vanhustyötä 34 prosenttia, asuinympäristöä kuusi ja muita kohteita seitsemän prosenttia.

Säästöpankit tukivat vuonna 2015 mm. lapsi- ja nuorisotyötä, sotainvalideja, vanhustyötä, junioriurheilua ja harrastusyhdistyksiä yhteensä lähes 400 000 eurolla. Avustuskohteita oli reilusti toistasataa kappaletta. Säästöpankkien Tutkimussäätiö myönsi apurahoja yliopistojen tutkijoille ja tutkimushankkeille yhteensä 89 000 eurolla. Lisäksi osakeyhtiömuotoisten Säästöpankkien omistajina olevat säästöpankkisäätiöt ovat eri puolella maata merkittäviä lahjoittajia, jotka jakoivat myös vuonna 2015 huomattavia summia yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

Taloudellinen vastuu

Taloudellinen vastuu pitää sisällään muun muassa hyvän kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden, hyvän hallintotavan ja vastuullisen johtamisen. Säästöpankki haluaa, että sen asiakkaat ja kumppanit voivat luottaa pankin arviointikykyyn ja vastuullisuuteen kaikissa tilanteissa.

Taloudellinen vastuullisuus edellyttää, että Säästöpankit pitävät huolta omasta vakavaraisuudestaan ja maksuvalmiudestaan huonojenkin suhdanteiden aikana. Erityistä juuri Säästöpankeille on se, että Säästöpankki kantaa vastuuta paikallisen väestön säästämisen ja taloudellisen hyvinvoinnin edistämisestä.

Säästöpankit eivät esimerkiksi myönnä asiakkailleen liian suuria lainoja tai luottoja, joista asiakkaat eivät selviytyisi tai jotka veisivät heidän taloutensa liian tiukoille.

Säästöpankkiryhmä tuntee vastuuta myös Suomen taloudesta.

Säästöpankit maksavat kaikki verot suoraan Suomeen, eivätkä harjoita kyseenalaista verosuunnittelua. Vuonna 2015 tuloveroja maksettiin 16,5 miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmä työllistää yli 1 200 rahoitus- ja palvelualan ammattilaista eri puolilla maata ja on aktiivisesti mukana Finanssialan keskusliiton toimikunnissa kehittämässä Suomen pankkitoimintaa.

Ympäristövastuu

Säästöpankkiryhmä kantaa huolta myös ympäristöstä vastuullisena suomalaisena pankkiryhmänä. Työmatkoja ja neuvotteluja korvataan aktiivisesti puhelini- ja videopalaverilla. Turhaa paperin käyttöä vähennetään ja hankinnoissa suositaan ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja.

Toiminta ja tulos liiketoimintasegmenteittäin

Segmentti-informaation eliminointisääntöjä muutettiin tilinpäätöksestä 31.12.2014 niin, että myös raportoitavien segmenttien väliset tapahtumat eliminoidaan segmentti-informaatioissa. Tilinpäätöksessä 31.12.2014 esitetyssä segmentti-informaatioissa vain segmentin sisäiset tapahtumat eliminoitiin ja raportoitavien segmenttien väliset tapahtumat esitettiin täsmäytyslaskelmilla. Esitystavan muutos vastaa Säästöpankkiryhmän johdon raportoinnissa tehtyjä muutoksia. Tehty muutos vaikutti pankkitoiminnan segmenttitulokseen ennen veroja -16,1 miljoonaa euroa (-9,5 milj. euroa) ja vastaavasti Varainhoito ja henkivakuutussegmenttiin +16,1 miljoonaa euroa (9,5 milj. euroa). Vertailutiedot vuoden 2014 osalta on oikaistu vastaamaan uutta segmenttiraportointia.

PANKKITOIMINTA

Pankkitoimintasegmenttiin sisältyvät Yhteenliittymän jäsen-säästöpankit ja Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj sekä osakkuusyhtiönä Aktia Hypoteekkipankki Oyj. Säästöpankit harjoittavat vähittäispankkitoimintaa ja Säästöpankkien Keskuspankki toimii niiden keskusluottolaitoksena.

Asiakkuudet

Säästöpankkien asiakkaat arvostavat omaa pankkia ja ovat valmiita suosittelemaan sitä myös tuttavilleen. Vuoden 2015 EPSI Rating -tutkimuksen mukaan Säästöpankkien asiakkaissa poikkeuksellisen tyytyväisiä ovat ne, jotka ovat tulleet asiakkaiksi suositelun kautta. Säästöpankit tekevät vuosittain myös oman tutkimuksensa asiakkailleen. Vuonna 2015 tutkimukseen vastasi yli 15 000 asiakasta, joilta saatiin arvokasta tietoa tyytyväisyydestä sekä ideoita jatkokehittämisen tueksi. Säästöpankkien asiakkaiden kokonaistyytyväisyys oli edelleen erinomaisella tasolla.

Asiakasmäärän kehitys

Säästöpankeissa oli vuoden 2015 lopussa reilut 470 000 asiakasta. Asiakasmäärä oli liki ennallaan, sillä kasvua edellisvuodesta oli 0,33 prosenttia. Yksityisasiakkaat muodostivat 88 prosenttia koko asiakaskannasta. Uusia asiakkuuksia avattiin vuoden aikana 24 500 ja heistä suurin osa oli lapsiperheitä.

Kuluneen vuoden aikana Säästöpankeissa on keskitytty uusasiakashankinnan ohella oman asiakaskunnan hoitoon: vuonna 2015 Säästöpankkien asiakaspalvelijat tapasivat henkilökohtaisesti lähes kolmanneksen kaikista Ryhmän asiakkaista.

Säästöpankin konseptoitu asiakas kohtaaminen, Oman Talouden Tuokio tehtiin vuonna 2015 noin 62 000 asiakkaalle. Siinä käydään laajasti läpi asiakkaan nykyiset ja tulevat pankkiasiointitarpeet.

Vuonna 2015 Säästöpankin pääpankikseen ottaneiden asiakkaiden määrä kasvoi kaksi prosenttia edellisvuodesta. Vakuutus- ja rahastosäästäjien määrä kasvoi lähes 12 prosenttia.

Mobiilit palvelut digikehityksen ytimessä

2014 aloitettu verkkopalveluiden kokonaisuudistus vietiin loppuun keväällä 2015 tuomalla edellisvuonna julkaistu verkkopankki-konsepti myös yritysasiakkaiden käyttöön. Uudistuksen myötä Säästöpankin yritysasiakkaat saivat käyttöönsä myös tabletti- ja mobiililaitteilla toimivan täyden palvelun verkkopankin, jonka käyttö on helppoa ja vaivatonta myös tien päällä. Yritysten tarpeisiin suunniteltu verkkopankki tarjosi edellistä kattavamman palveluvalikoiman, uusia toimintoja ja uudenlaista käyttömukavuutta.

Mobiilipalveluita käyttävien asiakkaiden asiointia helpotettiin julkaisemalla myös Säästöpankin ensimmäinen mobiilipankki-sovellus. Sovellus tuotiin kevään ja kesän aikana niin Apple- ja Android-puhelimia käyttäville asiakkaille kuin Windows-puhelintenkin omistajille. Sovellus suunniteltiin alusta pitäen palvelemaan sekä henkilö- että yritysasiakkaita ja kiitosta se sai muun muassa nopeutetun kirjautumiskäytännön ja viivakoodin lukemiseen perustuvan laskujen maksamisen takia.

Maksukortteihin tuli lähimaksuominaisuus

Säästöpankkien maksukorteissa lähimaksu lanseerattiin joulukuun alussa. Kiinnostus oli vankkaa ja moni asiakas halusi heti vaihtaa korttinsa lähimaksulliseen. Lähimaksaminen on uusi maksutapa, jonka suosion odotetaan kasvavan tulevaisuudessa merkittävästi.

Säästöpankkien Keskuspankin toiminta laajentui ja vahvistui

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj on säästöpankkien omistama pankki. Se tuottaa Säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita, kuten maksuliikkeeseen sekä Yhteensuostumisen maksukorttien liikkeellelaskuun ja varainhankintaan sekä jälleenerahoitukseen liittyvät palvelut.

Treasuryn toiminnan pääpainopiste vuonna 2015 oli yhteensuostumisen pankkien markkinaehtoisesta jälleenerahoituksen toimivuuden varmistamisesta ja pitkäaikaisen rahoituksen mahdollistamisesta. Tämä toteutui Euro Medium Term Note (EMTN) -ohjelman ja luottoluokituslaitos Standard & Poor's:iltä saadun luottoluokituksen myötä. Vuonna 2014 aloitettua koko Yhteensuostumisen tase- ja likviditeetin hallintaa palvelevan treasury-järjestelmän implementointia jatkettiin vuoden 2015 aikana.

Säästöpankeille tarjottavia palveluita laajennettiin vuoden aikana myös aloittamalla Säästöpankkiryhmän maksukorttien liikkeeseenlasku joulukuussa 2015. Samassa yhteydessä Säästöpankkien Keskuspankki osti Säästöpankkiryhmän asiakkaiden korttiluottokannan credit-kortteja aiemmin myöntäneeltä Nets Oy:ltä. Maksukorttien liikkeeseenlaskun siirto ja luottokannan osto sujuivat suunnitellusti, eivätkä muutokset aiheuttaneet häiriöitä Säästöpankeille tai Säästöpankkien asiakkaille tarjotuissa palveluissa.

Maksuliikenteen osalta toiminta painottui Säästöpankkien maksuliikeprosessien vakiinnuttamiseen ja edelleen kehittämiseen vuonna 2014 marraskuussa toteutetun keskusluottolaitospalveluiden aloittamisen jälkeen. Säästöpankkien Keskuspankki välitti SEPA-maksutapahtumia vuonna 2015 yli 40 miljoonaa kappaletta.

S&P myönsi 7.4.2015 Säästöpankkien Keskuspankille ensimmäisen kerran luottoluokituksen. Tällöin pitkäaikainen luottoluokitus oli tasolla 'A-' ja lyhytaikainen luottoluokitus tasolla 'A-2' (negatiiviset näkymät). S&P arvioi uudelleen pitkäaikaisen luottoluokituksen 2.12.2015. Tämän arvion mukaan Säästöpankkien Keskuspankin pitkäaikainen luottoluokitus oli 'BBB+' ja näkymät vakaat.

S&P toi esille arviointiraportissaan, että Euroopan unionin elvytys- ja kriisintarkkailujärjestelmän (BRRD) voimaantulo vuoden 2016 alusta vähentää ennakoitavuutta valtion tukeen systeemisesti tärkeille pankeille Euroopassa. Siksi S&P uudelleen luokitteli valtion tuen epävarmaksi ("uncertain") ja poisti valtion tuen luokitusta parantavana lisätekijänä kaikkien arvioitavien

eurooppalaispankkien osalta, joiden kotivaltiot implementoivat BRRD:n lainsäädäntönsä. Vuoden 2016 alusta Suomi on mukana BRRD:ssä ja samalla Säästöpankkien Keskuspankilta poistui tämä luokitusta mahdollisesti parantanut lisätekijä.

Raportista kävi myös ilmi, että Suomen valtion heikentyneistä talousnäkymistä huolimatta S&P:n positiiviset odotukset Säästöpankkiryhmän tuloksentelekyvyydestä ja strategian toimivuudesta nostavat Säästöpankkien Keskuspankin luottoluokituksen näkymät vakaiksi.

Tuloskehitys (vertailutieto 1-12/2014*)

Pankkitoiminnan tulos ennen veroja oli 52,8 miljoonaa euroa (63,7 milj. euroa). Korkokate oli 125,0 miljoonaa euroa (121,7 milj. euroa), jossa kasvua oli 2,7 prosenttia. Palkkiotuotot ja -kulut nettoina olivat 49,5 miljoonaa euroa (51,7 milj. euroa), jossa oli kasvua 4,3 prosenttia. Sijoitustoiminnan nettotuotot pysyivät lähes vertailuvuoden tasolla ollen 21,1 miljoonaa euroon (21,6 milj. euroa). Sijoitustoiminnan nettotuotot muodostuvat merkittävilta osin myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoituneista myyntivoitoista. Liiketoiminnan muut tuotot laskivat 8,4 miljoonaa euroon (17,7 milj. euroa). Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyy kertaluonteisia eriä sekä tilikaudella että vertailukaudella. Liiketoiminnan muut tuotot sisältävät Säästöpankkien Vakuusrahaston pääomanpalautuksia, jotka tilikaudella 2015 oli 6,2 miljoonaa euroa ja vertailuvuonna 13,8 miljoonaa euroa. Säästöpankkien Vakuusrahasto lopetti toimintansa suunnitellusti keväällä 2015.

Henkilöstökulut kasvoivat maltillisesti ollen 59,9 miljoonaa euroa (59,1 milj. euroa). Pankkitoimintasegmentin henkilöstön määrä tilikauden lopulla oli 1 104 (1 048). Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 0,9 prosenttia 74,5 miljoonaa euroon (73,9 milj. euroa). Vertailuvuoden kulut sisältävät kuitenkin yhteensä 8,3 miljoonaa euroa kuluja (pankkivero ja talletussuojamaksu), jotka eivät rasita pankkitoiminnan vuoden 2015 segmenttitulosta. Nämä erät huomioiden pankkitoiminnan liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 13,4 prosenttia. Kasvua oli erityisesti IT-kuluissa.

Pankkitoiminnan tase oli 8,5 miljardia euroa (7,9 mrd. euroa), jossa kasvua oli 8,4 prosenttia. Taseen kasvua vauhdittivat Säästöpankkien Keskuspankin EMTN -ohjelman alla tekemät liikkeeseenlaskut, jotka kasvattivat segmentin tasetta noin 600 miljoonaa euroa. Luottolaitoksilta saadut talletukset laskivat 21,6 prosenttia 351,2 miljoonaa euroon (448,4 milj. euroa). Asiakkailta saadut talletukset kasvoivat puolestaan 1,8 prosenttia 5,9 miljardiin euroon (5,8 mrd. euroa).

Lainat ja saamiset asiakkailta kasvoivat 11,7 prosenttia 6,3 miljardiin euroon (5,7 mrd. euroa). Kasvusta merkittävin osa, n. 6,6 prosenttiyksikköä, selittyi Säästöpankkien välittämien lainojen siirroilla Aktia Hypoteekkipankki Oyj:stä Säästöpankkien omiin taseisiin kevään 2015 aikana. Lainoja siirrettiin yhteensä 372,9 miljoonaa euroa, mikä tapahtui normaalien lyhennysten ja takaisinmaksujen lisäksi. Säästöpankkien välittämiä asunto-ottoja oli Aktia Hypoteekkipankissa tilikauden lopussa yhteensä 417,7 miljoonaa euroa. Lainat ja saamiset luottolaitoksilta olivat 74,5 miljoonaa euroa (190,6 milj. euroa).

VARAINHOITO JA HENKIVAKUUTUS

Varainhoito- ja henkivakuutussegmenttiin sisältyy Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Rahastoyhtiö Oy. Sp-Henkivakuutus Oy harjoittaa henkivakuutus toimintaa ja Sp-Rahastoyhtiö Oy harjoittaa sijoitusrahastojen hallinnointia sekä omaisuudenhoitoa.

* Taloudellista lisäinformaatiota ajalta ennen Säästöpankkien yhteensuostumisen toiminnan käynnistämistä 31.12.2014. Kts. s.5.

Säästöpankkiryhmän hallinnoimat rahastopääomat olivat vuoden lopussa 1,6 miljardia euroa (1,2 mrd. euroa), mikä oli 32,9 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kun mukaan luetaan varainhoitosopimusten perusteella hallinnoitu varallisuus, oli hallinnoitujen varojen määrä 2,2 miljardia euroa (1,5 mrd. euroa).

Rahastojen osuudenomistajien määrä kasvoi 14,1 prosenttia ja rahastoilla oli tarkastelukauden päättyessä yhteensä 142 606 osuudenomistajaa (125 004 osuudenomistajaa).

Säästöpankkiryhmä hallinnoi vuoden 2015 päättyessä 18 sijoitusrahastoa.

Nettomerkinnät Säästöpankkiryhmän hallinnoimiin rahastoihin olivat vuoden 2015 aikana yhteensä 271,0 miljoonaa euroa. Tällä summalla oltiin viidenneksi suurin 30 suomalaisesta rahastoyhtiöstä.

Eniten uutta pääomaa Säästöpankkirahastoista keräsi jälleen Säästöpankki Korko Plus -sijoitusrahasto, jonka nettomerkinnot olivat 70,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2015 päättyessä Säästöpankki Korko Plus -sijoitusrahasto oli myös yhtiön hallinnoimista rahastoista suurin 375,5 miljoonan euron pääomilla. Osuudenomistajien määrällä mitattuna suurin rahastoista oli Säästöpankki Kotimaa. Tämä oli 28.894 osuudenomistajallaan toiseksi suurin Suomeen sijoittava ja rekisteröity osakerahasto.

Henkivakuutustoiminnan vakuutussäästöt olivat vuoden lopussa 530,0 miljoonaa euroa (395,0 milj. euroa). Kasvua oli 34,3 prosenttia. Sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt olivat vuoden lopussa 397,1 miljoonaa euroa (263 milj. euroa) kasvaen 51,1 prosenttia. Henkivakuutustoiminnan maksutulo oli 148,8 miljoonaa euroa (101,9 milj. euroa), missä kasvua oli 46,2 prosenttia. Korvauksia maksettiin 25,6 miljoonaa euroa (26,6 milj. euroa), mikä tekee 3,6 prosenttia vähennystä edellisestä vuodesta.

Henkivakuutustoiminnan osalta 2015 oli merkittävän kasvun aikaa. Erityisen vahvasti kasvoi henkilöasiakkaiden säästämis- tuotteiden segmentti, jossa kasvua edelliseen vuoteen oli 46,2 prosenttia. Myös riskivakuutus- tuotteiden maksutulon kasvu oli hyvä 11,0 prosenttia, mikä verrattuna toimialan keskiarvoon, 4,4 prosenttia, on lähes kolminkertainen.

Tuloskehitys (vertailutieto 1-12/2014*)

Varainhoito- ja henkivakuutussegmentin tulos ennen veroja oli 22,3 miljoonaa euroa (11,3 milj. euroa).

Henkivakuutustoiminnan nettotuotot olivat 15,7 miljoonaa euroa (9,9 milj. euroa) ja ne kasvoivat 59,2 prosenttia. Henkivakuutustoiminnan sijoitustoiminnan nettotuotto oli 34,6 miljoonaa euroa (25,3 milj. euroa). Henkivakuutustoiminnan sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat muun muassa varainhoitajan vaihtamisesta johtuvien myytävissä olevien rahoitusvarojen realisointien johdosta.

Palkkiotuotot ja -kulut nettona olivat 18,9 miljoonaa euroa (11,8 milj. euroa), mikä merkitsi 60,6 prosentin kasvua. Palkkiotuotot nousivat erityisesti suurempien asiakasvarojen ja hallinnoitavien pääomien myötä.

Liiketoiminnan kulut kasvoivat 16,7 prosenttia 12,3 miljoonaan euroon (10,5 milj. euroa). Kulujen kasvu johtuu varainhoito- ja henkivakuutustoiminnan liiketoimintaan tehdystä panostuksesta. Henkilöstökulut kasvoivat 24,0 prosenttia 5,7 miljoonaan euroon (4,6 milj. euroa). Segmentin henkilöstön lukumäärä tilikauden lopussa oli 72 (64). Liiketoiminnan muut kulut olivat 5,0 miljoonaa euroa (4,5 milj. euroa).

Varainhoito- ja henkivakuutustoiminnan tase kasvoi tilikaudella 31,5 prosenttia ollen 31.12.2015 549,9 miljoonaa euroa (448,3 milj. euroa).

MUUT TOIMINNOT

Muihin toimintoihin sisältyy Säästöpankkiliitto osk, Sp-Koti Oy, Säästöpankkien Holding Oy ja muut Ryhmään yhdisteltävät yhtiöt. Muut toiminnot ei muodosta raportoitavaa segmenttiä.

Kiinteistövälitykseen keskittyvä franchising-yhtiö Sp-Koti Oy pystyi Suomen kansantalouden heikosta tilanteesta huolimatta jatkamaan kasvu-uralla. Kasvu saatiin aikaiseksi muun muassa aktiivisella yrittäjärekrytoinnilla. Vuonna 2015 Sp-Koti Oy:ön kuului 35 yritystä (2014: 31 yritystä), yksi oma yksikkö ja seitsemän toiminimiyrittäjää.

Suomessa asuntovälityksen myynnin kokonaisarvo nousi noin kuusi prosenttia. Sp-Koti kasvoi liikevaihdossa lähes 30 prosenttia ja tehtyjen asuntokauppojen määrässä 16 prosenttia. Sp-Kodin asuntokaupparamäärät olivat vuonna 2015 yhteensä 2 646 (2014: 2 287). Toimipisteiden sekä myytävien kohteiden määrällä mitattuna se on Suomen neljänneksi suurin välitysketju.

Kiinteistönvälitystoimintaa kehitettiin aktiivisesti läpi koko vuoden. Asiakasvinkitys Säästöpankin ja Sp-Kodin välille rakennettiin ja sen pilotti alkoi 2015 joulukuussa. Koko ketjun yhteinen taloushallintojärjestelmä saatiin toimintaan sekä taloushallinnon automatisointi sekä asiakastytyväsäilyjärjestelmän rakentaminen toteutettiin. Sp-Kodin Yrittäjän käsikirja sekä Välittäjän käsikirja julkaistiin. Lisäksi franchising-konsepti uudistettiin, se lanseerataan käyttöön vuoden 2016 aikana.

Sp-Kodissa uuden liiketoimintamallin, ns. välittäjäyrittäjä-mallin, pilotti käynnistettiin 2.1.2015 Jyväskylässä. Mallissa yksityiset toiminimiyrittäjät tekevät kiinteää ja aktiivista yhteistyötä Sp-Kodin kanssa. Uusi toimintamalli ei syrjäytä perinteistä franchising-yritystoimintaa vaan mallista haetaan kasvua muutuvassa kilpailu- ja markkinatilanteessa.

Säästöpankit ovat kuuluneet jäsenenä Säästöpankkien Vakuusrahastoon, jonka tarkoituksena on ollut rahaston jäsenenä olevien pankkien vakaan toiminnan turvaaminen. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostamisen jälkeen sen jäsenpankeilla ei ole tarvetta erilliselle vakuusrahastolle, koska vastaava tuki voidaan antaa jäsenpankille Yhteenliittymän keskusyhteisön kautta. Siksi Vakuusrahaston valtuuskunta päätti 16.10.2014, että rahasto puretaan kokonaan ja rahaston varat palautetaan sen jäsenpankeille. Säästöpankkien Vakuusrahaston purkamisen saatettiin loppuun vuonna 2015. Tilanteesta 15.2.2015 tehdyn tuloslaskelman ja taseen mukaan Säästöpankkien vakuusrahaston nettovarot olivat 24,4 miljoonaa euroa. Vakuusrahasto palautti joulukuussa 2014 varoja ennakkona 16,8 miljoonaa euroa, josta Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien pankkien osuus oli 13,8 miljoonaa euroa. Vakuusrahasto palautti vakuusrahaston jäsenpankeille loput varat (7,6 miljoonaa euroa) maaliskuussa 2015, josta Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien pankkien osuus oli 6,2 miljoonaa euroa.

Säästöpankkien Vakuusrahaston palauttavat varat on kirjattu yksittäisten Säästöpankkien liiketoiminnan muihin tuottoihin kasvattaen pankkien tulosta. Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä palautuneilla varoilla ei ole Ryhmän sisäisenä eränä tulosvaikutusta, mutta pääoman palautus näkyy pankkitoiminta-segmentin tuloslaskelmassa liiketoiminnan muissa tuotoissa.

* Taloudellista lisäinformaatiota ajalta ennen Säästöpankkien yhteenliittymän toiminnan käynnistämistä 31.12.2014. Kts. s.5.

Olenaiset tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj laski 19.1.2016 liikkeeseen 250 miljoonan euron seniorimuotoisen vakuudettoman vaihtuvakorkoisen joukkovelkakirjalainan, joka erääntyy 26.1.2018.

Säästöpankkiliitto osk:in hallituksen tiedossa ei ole muita seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankkiryhmän taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Vuoden 2016 näkymät

Toimintaympäristön näkymät

Suomen työttömyysasteen osalta vuonna 2016 ei ole nähtävissä nopeaa laskua ja yksityinen kulutus sekä kotitalouksien reaaliensiot tulevat pysymään vuoden 2015 tasolla. Suomen tavaravienti laski merkittävästi vuoden 2015 aikana ja nopeaa muutosta parempaan ei ole odotettavissa tänäkään vuonna.

Jatkossa Suomen tilanteen kannalta keskeistä on tuottavuuden parantamiseen tähtäävät toimenpiteet sekä työmarkkinoiden rakenteen ja sopimuslainsäädännön uudistaminen. Suomen julkisen talouden velkaantumistahti ja rakenneuudistuksen läpiviennin hidastuminen voivat johtaa Suomen luottoluokituksen laskuun vuonna 2016.

EKP:n elvyttävä rahapolitiikka ja investointien kasvu euroalueella luovat edellytyksiä Suomen teollisuustuotannon asteittaiselle kasvulle. Investoinnit Suomeen kasvavat kuitenkin hitaasti talouden epävarmuustekijöiden vuoksi. Vuoden 2016 osalta yhtenä riskitekijänä ovat mahdollisten työtaistelutoimenpiteiden negatiiviset vaikutukset kansantalouteen ja teollisuustuotantoon. Kilpailukyvyn parantamiseen tähtäävät toimet ovat kuitenkin välttämättömiä talouden elpymisen kannalta.

Euroalueen hitaan kasvun, elvyttävän rahapolitiikan ja matalan inflaation vuoksi korkotaso pysyy alhaisella tasolla. Raaka-ainehintojen voimakas lasku ja palkkojen maltillinen nousu tulevat pitämään inflaatio-odotukset matalina Suomessa.

Vuonna 2016 asuntomarkkinoiden odotetaan kokonaisuudessaan kasvavan Suomessa 2-5 prosenttia ja hintojen nousevan 1-2 prosenttia koko maassa, mutta alueelliset erot kasvavat edelleen. Vuonna 2016 odotetaan myös piristyvää uudisrakentamista. Haasteita asuntomarkkinoiden tulevaisuuteen tuovat yleisen työllisyystilanteen kehittyminen sekä edelleen alhainen rakentamisen volyymi.

Liiketoiminnan näkymät

Markkinakorkojen matala taso haastaa tuloksentekoa vuonna 2016. Matala korkotaso ei kuitenkaan vaaranna Säästöpankkiryhmän tuloksentekoa tai vakavaraisuutta. Säästöpankkiryhmä on vakavarainen ja ryhmän riskiasema on maltillinen.

Vuonna 2016 Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan painopisteenä on Säästöpankkiryhmän kilpailukyvyn parantaminen ja asiakaskeskeisen strategian toteuttaminen. Tähän Säästöpankeilla on hyvät edellytykset. Ryhmän pyrkimyksenä on saada vuoden 2016 aikana aiempaa enemmän asiakkaita, jotka keskittävät pankkiasiointinsa Säästöpankkiin.

Säästöpankkiryhmän tuloksen ennen veroja arvioidaan muodostuvan samantasoiseksi kuin vuonna 2015. Arvio perustuu tämän hetkiseen näkemykseen talouden kehityksestä. Odotuksiin sisältyy taloudellisista olosuhteista johtuvaa epävarmuutta, jolla on vaikutusta arvioituun lopputulokseen; erityisesti lainojen arvonalentumisten osalta.

Asiakkaiden parhaaksi tapahtuva Säästöpankkiryhmän kilpailukyvyn kehittäminen ja toimintaedellytysten rakentaminen jatkuvat. Vuonna 2016 tullaan erityisesti panostamaan Säästöpankeille ja heidän asiakkailleen palveluita, tuotteita ja erilaisia konsepteja kehittävien ja myynnin tuesta vastaavien yhtiöiden palvelukykyyn yhtenä kokonaisuutena.

Lisätietoja:

Toimitusjohtaja, Pasi Kämäri
puh. 0500 688 222

Tilinpäätöstiedote on tilintarkastettu.

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Säästöpankkiryhmän kotisivuilta
www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Liikevaihto:	Korkotuotot, palkkiotuotot, kaupankäynnin nettotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot, henkivakuutustoiminnan nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan tuotot yhteensä:	Korkokate, palkkiotuotot ja -kulut netto, kaupankäynnin nettotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot, henkivakuutustoiminnan nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan kulut yhteensä:	Henkilöstökulut, liiketoiminnan muut kulut (ei sisällä poistoja)
Kulu-tuottosuhte:	$\frac{\text{Liiketoiminnan kulut}}{\text{Liiketoiminnan tuotot}}$
Oman pääoman tuotto %:	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma, sis.määräysvallattomien osuuden (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$
Kokonaispääoman tuotto %:	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Taseen loppusumma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$
Omavaraisuusaste %:	$\frac{\text{Oma pääoma (sis. määräysvallattomien osuuden)}}{\text{Taseen loppusumma}}$

* Taloudellista lisäinformaatiota ajalta ennen Säästöpankkien yhteenliittymän toiminnan käynnistämistä 31.12.2014. Kts. s.5.

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE

Säästöpankkiryhmän tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	1-12/2015	1-12/2014*
Korkotuotot		182 812	184 949
Korkokulut		-57 794	-62 927
Korkokate	4	125 018	122 022
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	5	68 850	63 490
Kaupankäynnin nettotuotot		-1 350	602
Sijoitustoiminnan nettotuotot	6	20 526	23 417
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	7	15 178	9 876
Liiketoiminnan muut tuotot		2 309	4 497
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		230 531	223 903
Henkilöstökulut		-70 632	-67 874
Liiketoiminnan muut kulut		-75 496	-75 889
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		-10 737	-9 218
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-156 865	-152 981
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	9	-6 127	-10 619
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta		2 160	2 834
Tulos ennen veroja		69 699	63 137
Tuloverot		-12 080	-16 527
Tilikauden tulos		57 619	46 610
Jakautuminen:			
Omistajien osuus tuloksesta		56 135	45 391
Määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta		1 484	1 219
Yhteensä		57 619	46 610

* Taloudellista lisäinformaatiota, josta annetaan tarkemmin tietoa liitteessä 1 "Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja vertailutietona esitettävä taloudellinen lisäinformaatio"

Säästöpankkiryhmän laaja tuloslaskelma

(1 000 euroa)	1-12/2015	1-12/2014*
Tilikauden tulos	57 619	46 610
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleenmäärittämisestä johtuvat voitot (/tappiot)	621	-291
Yhteensä	621	-291
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	-14 761	9 803
Rahavirran suojauksesta	-985	1 208
Osuus osakkuusyhtiöiden muun laajan tuloksen eristä	68	-68
Yhteensä	-15 678	10 943
Tilikauden laaja tulos	42 562	57 261
Jakautuminen:		
Omistajien osuus laajasta tuloksesta	42 821	55 835
Määräysvallattomien omistajien osuus laajasta tuloksesta	-259	1 426
Yhteensä	42 562	57 261

* Taloudellista lisäinformaatiota, josta annetaan tarkemmin tietoa liitteessä 1 "Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja vertailutietona esitettävä taloudellinen lisäinformaatio"

Säästöpankkiryhmän tase

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2015	31.12.2014
Varat			
Käteiset varat		546 340	532 764
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		162 234	132 028
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	9	74 522	201 453
Lainat ja saamiset asiakkailta	9	6 312 589	5 648 909
Johdannaiset	10	70 845	88 705
Sijoitusomaisuus	11	1 270 588	1 187 833
Henkivakuutustoiminnan varat	12	581 866	439 765
Sijoitukset osakkuusyhtiöissä		45 731	44 301
Aineelliset hyödykkeet		54 029	55 953
Aineettomat hyödykkeet		19 129	18 511
Versaamiset		3 313	3 203
Muut varat		48 202	47 119
Varat yhteensä		9 189 391	8 400 544
Velat ja oma pääoma			
Velat			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		144 071	111 475
Velat luottolaitoksille	13	351 241	448 360
Velat asiakkaille	13	5 914 898	5 807 791
Johdannaiset	10	1 588	4 227
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	14	1 042 238	446 484
Henkivakuutustoiminnan velat	15	544 236	404 642
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		146 336	169 131
Verovelat		62 122	76 093
Varaukset ja muut velat		101 967	91 111
Velat yhteensä		8 308 697	7 559 313
Oma pääoma			
Peruspääoma		20 338	10 343
Rahastot		267 766	292 125
Kertyneet voittovarot		570 131	511 630
Säästöpankkiryhmän omistajien osuus yhteensä		858 235	814 099
Määräysvallattomien omistajien osuus		22 458	27 132
Oma pääoma yhteensä		880 694	841 230
Velat ja oma pääoma yhteensä		9 189 391	8 400 544

Säästöpankkiryhmän rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	1-12/2015	1-12/2014*
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	57 619	46 610
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	17 169	26 391
Maksetut tuloverot	-16 448	-9 130
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	58 340	63 871
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	2 572	2 640
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	137 866	-60 115
Lainat ja saamiset asiakkailta	-670 230	256 386
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-72 548	-358 066
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat, lisäys	-26 907	0
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat, vähennys	6 400	11 891
Henkivakuutustoiminnan varat	-140 577	-89 089
Muut varat	515	-17 570
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	768 192	591 337
Velat luottolaitoksille	-97 163	169 407
Velat asiakkaille	120 681	173 503
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	594 955	145 896
Henkivakuutustoiminnan velat	139 594	90 489
Muut velat	10 125	12 043
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	63 623	401 284
Investointien rahavirta		
Muut sijoitukset	-763	-37 590
Investoinnit sijoituskiinteistöihin sekä aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-13 646	-17 942
Sijoituskiinteistöjen sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	1 542	3 712
Investointien rahavirta yhteensä	-12 867	-51 821
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	19 473	34 250
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-42 880	-58 303
Voitonjako	-1 602	-1 438
Muut oman pääoman erien rahamääräiset lisäykset	0	4 000
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-25 009	-21 491
Rahavarojen muutos	25 747	327 972
Rahavarat tilikauden alussa	584 742	256 770
Rahavarat tilikauden lopussa	610 489	584 742

Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:

Käteiset varat	546 340	532 764
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	64 149	51 978
Rahavarat yhteensä	610 489	584 742
Saadut korot	182 569	161 800
Maksetut korot	60 390	41 680
Saadut osingot	2 727	2 079

* Taloudellista lisäinformaatiota, josta annetaan tarkemmin tietoa liitteessä 1 "Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja vertailutietona esitettävä taloudellinen lisäinformaatio"

Säästöpankkiryhmän oman pääoman muutoslaskelma

(1 000 euroa)	Peruspääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kantarahasto	Käyvän arvon rahasto (myytävissä olevat)	Suojaus-instrumenttien rahasto	Vararahasto	Muut rahastot	Rahastot yhteensä	Voittovarot	Säästöpankkiryhmän omistajien osuus yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2014*	10 343	12 610	27 750	25 945	3 427	68 157	133 575	271 464	470 883	752 690	28 396	781 086
Laaja tulos												
Tilikauden voitto									45 391	45 391	1 219	46 610
Muut laajan tuloksen erät				9 595	1 140			10 736	-291	10 444	207	10 652
Laaja tulos yhteensä				9 595	1 140			10 736	45 100	55 835	1 426	57 261
Liiketoimet omistajien kanssa												
Voitonjako									-1 514	-1 514		-1 514
Uusmerkintä			6 725					6 725		6 725		6 725
Siirrot erien välillä		393					2 490	2 883	-2 883			0
Muut muutokset						224	-286	-62		-62		-62
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen							96	96	45	141	-2 690	-2 550
Muutokset, jotka johtivat määräysvallan muutokseen							284	284		284		284
Oma pääoma yhteensä 31.12.2014	10 343	13 003	34 475	35 540	4 568	68 381	136 158	292 125	511 630	814 099	27 132	841 230

Oma pääoma 1.1.2015	10 343	13 003	34 475	35 540	4 568	68 381	136 158	292 125	511 630	814 099	27 132	841 230
Laaja tulos												
Tilikauden voitto								0	56 135	56 135	1 484	57 619
Muut laajan tuloksen erät				-13 018	-917			-13 935	621	-13 314	-1 743	-15 057
Laaja tulos yhteensä		0	0	-13 018	-917	0	0	-13 935	56 756	42 821	-259	42 562
Liiketoimet omistajien kanssa												
Voitonjako								0	-1 602	-1 602		-1 602
Siirrot erien välillä	9 995	46 420		-1 475		-4 664	-44 857	-4 576	-1 368	4 051	-4 051	0
Muut muutokset				117		4 359	-10 023	-5 548	4 137	-1 411	-570	-1 981
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen		-301						-301	578	277	206	483
Oma pääoma yhteensä 31.12.2015	20 338	59 122	34 475	21 163	3 651	68 076	81 278	267 766	570 131	858 235	22 458	880 694

* Taloudellista lisäinformaatiota, josta annetaan tarkemmin tietoa liitteessä 1 "Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja vertailutietona esitettävä taloudellinen lisäinformaatio"

LAATIMISPERIAATTEET

LIITE 1: KUVAUS SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSTÄ JA VERTAILUTIETONA ESITETTÄVÄ TALOUDELLINEN LISÄINFORMAATIO

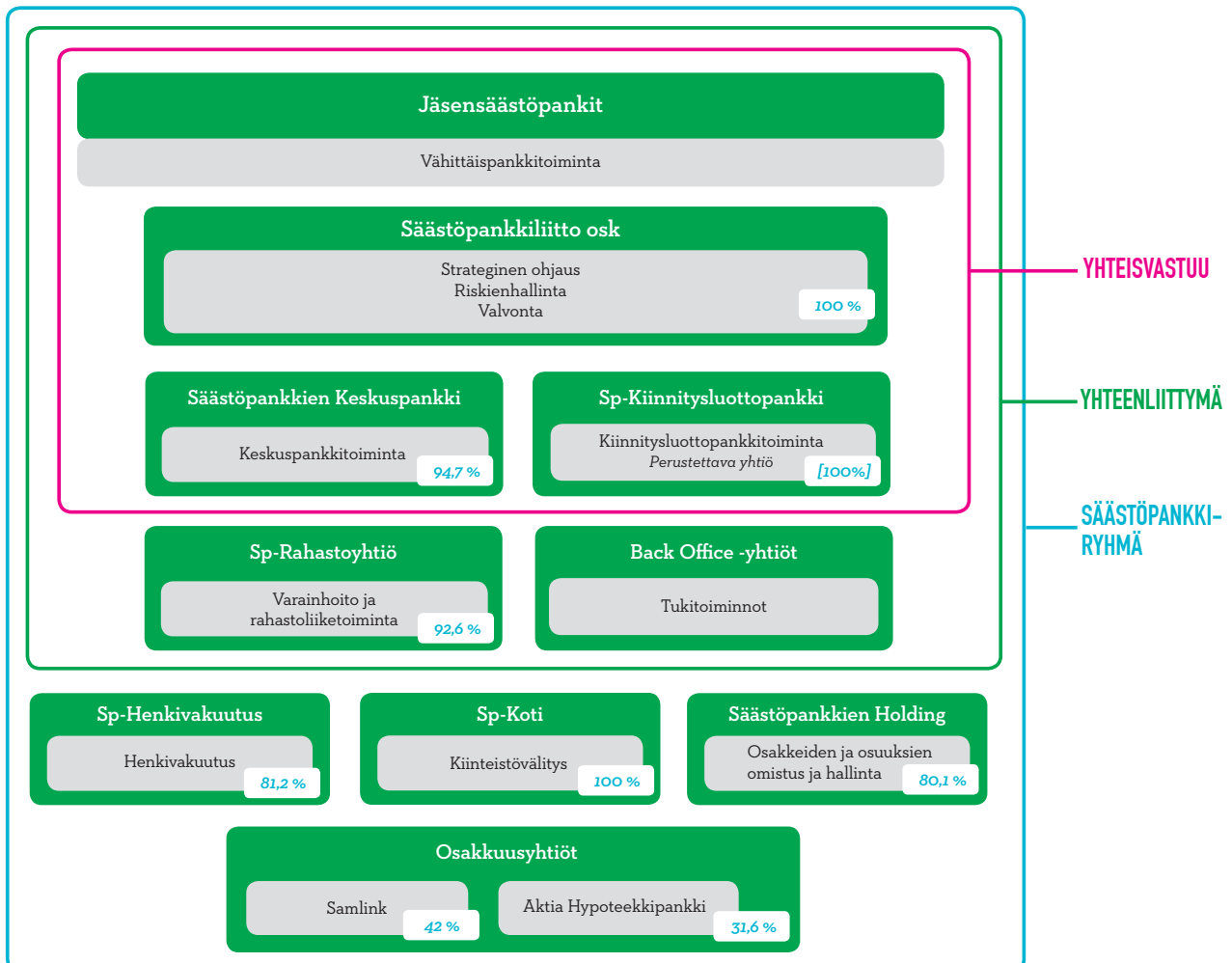
Säästöpankkiryhmä (jäljempänä myös "Ryhmä") on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytä- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiointiin, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuoteyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsen-säästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Ryhmän merkittävimmät tuoteyhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään (jäljempänä myös "Yhteenliittymä") kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästö-

pankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 23 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj sekä Sp-Rahastoyhtiö Oy ja edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Koti Oy ja Säästöpankkien Holding Oy. Säästöpankkiryhmä ei muodosta konsernia eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:illa ja sen jäsen-säästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Säästöpankkien yhteenliittymän ja sen ympärille muodostuvan Säästöpankkiryhmän rakenne on kuvattu alla olevassa kaaviossa (punainen kokonaisuus kuvaa yhteisvastuuta, vihreä Säästöpankkien yhteenliittymää ja sininen Säästöpankkiryhmää):

Vuoden 2015 aikana Säästöpankkiryhmän rakenteessa on tapahtunut seuraavia muutoksia. Toukokuussa 3 jäsensäästöpankkia, Kristiinankaupungin Säästöpankki, Yttermark Sparbank sekä Närpiön Säästöpankki, fuusioituivat keskenään ja muodostivat Närpiön Säästöpankki Oy:n. Fuusion seurauksena Yhteenliittymään kuuluvien Säästöpankkien määrä väheni 25 pankista 23 pankkiin. Lisäksi Säästöpankkien Vakuusrahasto lopetti suunnitellusti toimintansa. Vakuusrahaston lopputilitys tehtiin maaliskuussa ja varat jaettiin Vakuusrahaston jäsenille. Edellä mainitut muutokset ovat olleet Ryhmän sisäisiä eikä järjestelyillä siten ole vaikutusta Ryhmän tulokseen. Pankkifuusio aiheutti kuitenkin kirjauksia Ryhmän oman pääoman erien välillä.

Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja sisäisestä valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelytilinpäätös. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Kaikki jäljempänä esitetyt luvut ovat Säästöpankkiryhmän lukuja ellei toisin ole mainittu.

Säästöpankkiliitto osk:n kotipaikka on Espoo, ja sen rekisteröity osoite on Linnoitustie 9, 02600 Espoo.

Jäljennökset Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä sekä tilinpäätöstiedotteesta ovat saatavissa internet-osoitteesta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma tai Säästöpankkiliiton toimitaloista käyntiosoitteesta Linnoitustie 9, 02600 Espoo.

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on 18. helmikuuta 2016 hyväksynyt Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen 31. joulukuulta 2015 päättyvältä tilikaudelta. Tilinpäätös annetaan tiedoksi osuuskunnan kokoukselle 17.3.2016.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen laajuus

Säästöpankkien yhteenliittymä aloitti toimintansa 31. joulukuuta 2014. Vuosi 2015 oli Säästöpankkien yhteenliittymän ensimmäinen täysi toimintavuosi ja Säästöpankkiryhmän ensimmäinen täysi 12 kuukauden mittainen tilikausi.

Säästöpankkiryhmän velvollisuus ja oikeus laatia virallinen yhdistely IFRS-tilinpäätös syntyi sinä päivänä, kun Säästöpankkien yhteenliittymä aloitti toimintansa eli 31.12.2014, mikä oli samalla Ryhmän tilikauden päättymispäivä. Näin ollen Säästöpankkiryhmän ensimmäinen virallinen tilinpäätös 31.12.2014 sisälsi vain taseen ja sen liitetiedot, laatimisperiaatteet sekä muut liitetiedot. Tämän lisäksi liitetiedoissa esitettiin taloudellista lisäinformaatiota Säästöpankkiryhmästä ajalta ennen yhteenliittymän toiminnan käynnistymistä (liite 48), joka käsitti Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen koko tilikaudelta 1.1.-31.12.2014 sekä koko vertailutilikauden 1.1.-31.12.2013. Tilinpäätöksessä esitettävän taloudellisen lisäinformaation tarkoituksena oli antaa markkinoille mahdollisimman hyödyllistä ja relevanttia taloudellista informaatiota, joka antaa luottoluoittajille, sijoittajille ja muille sidosryhmille oikean ja riittävän kuvan Säästöpankkiryhmän taloudellisesta asemasta ja tuloksen muodostumisesta.

Taloudellisen lisäinformaation osalta Säästöpankkiryhmän IFRS-siirtymähetki oli 1.1.2013 ja tiedot laadittiin soveltaen tilinpäätöksen laatimisperiaatteita. Taloudellinen lisäinformaatio laadittiin Säästöpankkiryhmään kuuluvien yhtiöiden ja yhteisöjen hyväksytyjen ja tilintarkastettujen tilinpäätösten yhdistelmänä. Taloudellisena lisäinformaationa annettava tieto laadittiin "combined financial statement" -periaatteella, jossa yhteisöjen historialliset taloudelliset informaatiot yhdisteltiin yhdeksi kokonaisuudeksi ja niihin tehtiin tarvittavat yhdistelyeliminoinnit sekä IFRS:n soveltamisesta johtuvat oikaisut. Yhdistellyn tilinpäätöksen laatiminen yhtenä kokonaisuutena perustuu "common management" -käsitteeseen, koska Säästöpankkiryhmä on toiminut yhteisessä ohjauksessa, vaikka Ryhmä ei ole ollutkaan saman määräysvallan alaisuudessa. Virallisen tilinpäätöksen tase 31.12.2014 sekä taloudellisena lisäinformaation yhdistely tase 31.12.2014 vastaavat toisiaan.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös 2015 sisältää myös vertailutietona esitettävää taloudellista lisäinformaatiota. Tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, liitetietojen ja oman pääoman muutoslaskelman 1.1.-31.12.2014 vertailuluvut ovat osa Tilinpäätöksen 31.12.2014 liitteessä 48 esitettyjä tietoja.

Taloudellinen lisäinformaatio on merkitty tilinpäätöstiedotteessa alatunnistein.

LIITE 2: LAATIMISPERIAATTEET

Yleistä

Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti siten kuin EU on standardit hyväksynyt.

Tilinpäätöstiedote 1.1.-31.12.2015 on laadittu IAS 34 Osavuosi-katsaukset-standardin mukaisesti. Tilinpäätöstiedotteen laatimisperiaatteet ovat olennaisilta osin samat kuin vuoden 2014 tilinpäätöksessä.

Tilinpäätöstiedote on tilintarkastettu.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös laaditaan euroina, joka on Ryhmän kirjanpito- ja toiminnallinen valuutta. Tilinpäätöstiedote esitetään tuhansina euroina, ellei toisin ole mainittu.

Merkittävimmät johdon harkintaa edellyttävät laatimis-periaatteet ja arvioihin sisältyvät keskeiset epävarmuustekijät

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii Säästöpankkiryhmän johdolta harkintaa sekä arvioiden ja oletusten tekemistä, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettäviin varoihin ja velkoihin sekä muihin tietoihin kuten tuottojen ja kulujen määrään. Vaikka arviot perustuvat johdon tämän hetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Ryhmän keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja ne liittyvät erityisesti käyvän arvon määrittämiseen, rahoitusvarojen arvonalentumisiin, henkivakuutus sopimuksista aiheutuvan velan määrittämiseen, laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen vahvistetuista tappioista sekä eläkevelvoitteiden nykyarvoon.

Johdon harkintaa edellyttävissä laatimisperiaateissa ja arvioihin sisältyvissä epävarmuustekijöissä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta tilinpäätökseen 2014 verrattuna.

Päätyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Säästöpankkiryhmä on noudattanut vuoden 2015 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita uusia ja muutettuja standardeja:

- Muutokset IAS 19:ään *Työsuhde-etuudet - Defined Benefit Plans: Employee Contributions* (sovellettava 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutoksilla on selvennetty kirjanpito-käsittelyä, kun etuus pohjaisessa järjestelyssä edellytetään työntekijöiden tai kolmansien osapuolien maksuja järjestelyyn. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.
- *IFRS-standardien vuosittaiset parannukset (Annual Improvements to IFRSs)*, muutoskokoelmat 2011-2013 sekä 2010-2012 (sovellettava 1.7.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat neljää (2011-2013)

ja seitsemää (2010-2012) standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

- IFRIC 21 *Julkiset maksut* (sovellettava 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla; EU:ssa viimeistään sen ensimmäisen tilikauden alusta, joka alkaa 17.6.2014 tai sen jälkeen): Tulkinta tarkentaa julkisten maksujen kirjanpito-käsittelyä. Julkisesta maksusta johtuva velka on kirjattava silloin, kun lainsäädännössä määritelty, maksuvelvollisuuden aikaansaava tapahtuma tapahtuu. IFRIC 21:n soveltamisalan ulkopuolelle jäävät tuloverot, sakot tai muut rangaistusmaksut sekä sellaiset maksut, jotka kuuluvat muiden IFRS-standardien soveltamisalaan. Tulkinnalla ei ollut merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat

Säästöpankkiryhmä ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Ryhmä ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2015.

- Muutos IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen: Disclosure Initiative (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla on tarkoitus rohkaista yhteisöjä käyttämään harkintaa tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja määrittäessä. Muutoksilla selvennetään esimerkiksi olennaisuuden käsitteen soveltamista ja harkinnan käyttöä tilinpäätöksen liitetietojen järjestyksen ja paikan määrittämisessä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 16:een *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet* ja IAS 38:aan *Aineettomat hyödykkeet - Clarification of Acceptable Methods of Depreciation and Amortisation* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutoksilla selvennetään IAS 16:ta ja IAS 38:aa. Tuotto-perusteisia poistomenetelmiä ei voida soveltaa aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja vain harvoin aineettomiin hyödykkeisiin. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.
- Muutokset IFRS 11:een *Yhteisjärjestelyt - Accounting for Acquisitions of Interests in Joint Operations* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutoksilla on annettu uutta ohjeistusta IFRS 11:een siitä, miten kirjanpidossa käsitellään yhteisessä toiminnossa olevan osuuden hankintaa, kun yhteinen toiminto muodostaa liiketoiminnan. Tällöin on sovellettava liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpito-käsittelyä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän päätökseen.
- *IFRS-standardien vuosittaiset parannukset (Annual Improvements to IFRSs)*, muutoskokoelma 2012-2014 (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi

kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat neljää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

- Uusi IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit** (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Standardi korvaa nykyisen IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen*-standardin. IFRS 9:ään sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpito-käsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty.

Säästöpankkiryhmässä ei ole aikomusta ottaa IFRS 9 standardia ennenaikaisesti käyttöön. IFRS 9 standardin käyttöönotolla arvioidaan olevan vaikutuksia Säästöpankkiryhmän taseeseen, tuloslaskelmaan, laajaan tulokseen sekä rahoitusinstrumenttien esittämiseen Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä. Säästöpankkiryhmän johto arvioi, että odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen perustuvan arvonalentumismallin käyttöönotto kasvattaa lainaportfolion osalta kirjattavaa arvonalentumista. Tuloslaskelmaan kohdistuvien vaikutusten arvioidaan kuitenkin olevan mallittaisia, lainojen turvaavat vakuudet huomioiden. IFRS 9 mukaisen rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista koskevan mallin käyttöönotolla arvioidaan olevan Säästöpankkiryhmän nykyisellä salkkurakenteella vaikutuksia Säästöpankkiryhmän tuloslaskelmaan ja laajaan tulokseen, sillä luokitelumallin muutoksesta johtuen tulokseen tulisi kirjattavaksi nykyistä enemmän realisoitumattomia arvomuutoksia, jotka nykyisessä IAS 39 mallissa arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Suojauslaskennan osalta Säästöpankkiryhmän johto arvioi, että vaikutukset Ryhmän tulokseen ovat vähäiset. Säästöpankkiryhmän IFRS 9 vaikutusanalyysi on kuitenkin edelleen kesken.

- Uusi IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista** (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 15 luo kattavan viitekehyksen sen määrittämiseksi, voidaanko myyntituottoja tulouttaa, kuinka paljon ja milloin. IFRS 15 korvaa voimassaolevan tuloutusta koskevan ohjeistuksen, mm. IAS 18:n Tuotot, IAS 11:n Pitkäaikaishankkeet sekä IFRIC 13:n Kanta-asiakasohjelmat. IFRS 15:n mukaan yhteisön on kirjattava myyntituotot sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. IFRS 15 standardin käyttöönotolla arvioidaan olevan melko vähäinen vaikutus Säästöpankkiryhmän tulokseen ja tilinpäätösraportointiin, sillä Säästöpankkiryhmän tuottojen tuloutus perustuu merkittäviltä osin IFRS 9 (1.1.2018 alkaen) ja IFRS 4 standardeihin. Muiden toimintojen, kuten varainhoidon ja franchising-toimintojen osalta IFRS 15 vaikutusten arviointi on yhä kesken. IFRS 15 vaikutusten Säästöpankkiryhmän tulokseen ja tilinpäätösraportointiin arvioidaan kuitenkin olevan kokonaisuudessaan melko vähäiset.
- Uusi IFRS 16 *Vuokrasopimukset** (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): 13. tammikuuta julkaistu IFRS 16 tulee korvaamaan IAS 17 Vuokrasopimukset standardin. Muutokset vuokralle antajien kirjanpito-käsittelyyn tulevat olemaan vähäiset. Vuokralle ottajien kirjanpito puolestaan muuttuu merkittävästi, kun kaikki vuokrasopimukset, pois lukien lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäiset, kirjataan taseeseen. Vielä ei ole mahdollista antaa arviota IFRS 16 standardin vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen Ryhmän toimiessa vuokralle ottajana.

Muilla tulevaisuudessa käyttöönotettavilla uusilla ja muutetuilla standardeilla ei arvioida olevan vaikutusta Säästöpankkiryhmän taloudellisiin raportteihin.

KAUDEN TULOS

LIITE 3: SEGMENTTI-INFORMAATIO

Säästöpankkiryhmä raportoi segmenttitiedot IFRS 8 standardin mukaisesti. IFRS 8:n mukaan raportointi ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle muodostaa segmenttiraportoinnin perustan. Tilinpäätöksessä segmenttitietona esitettävän informaation segmenttijako perustuu täten samaan jakoon, jota noudatetaan johdon raportoinnissa.

Säästöpankkiryhmän ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimii Säästöpankkiliitto osk:n hallitus. Säästöpankkiliitto osk toimii Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä, ja Säästöpankkiliitto osk:n sääntöjen mukaan Säästöpankkiryhmän resurssien kohdistamisesta ja tuloksellisuuden arvioinnista vastaa ensisijaisesti Keskusyhteisön hallitus.

Säästöpankkiryhmän raportoitavat segmentit ovat Pankkitoiminta sekä Varainhoito ja henkivakuutus. Raportoitaviin segmentteihin kuulumaton toiminta esitetään täsmäytyslaskelmilla.

Pankkitoimintasegmenttiin sisältyvät jäsensäästöpankit, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj sekä Aktia Hypoteekkipankki Oyj, joka yhdistellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen osakkuusyhtiönä. Säästöpankit harjoittavat vähittäispankkitoimintaa. Säästöpankkien Keskuspankki toimii jäsenpankkien keskusluottolaitoksena. Aktia Hypoteekkipankki harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa. Pankkitoiminnan merkittävimmät tuottoerät ovat korkokate, palkkiotuotot ja sijoitustoiminnan tuotot. Merkittävimmät kuluerät ovat henkilöstökulut sekä muut liiketoiminnan kulut.

Varainhoito- ja henkivakuutussegmenttiin sisältyy Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Rahastoyhtiö Oy. Sp-Henkivakuutus harjoittaa henkivakuutustoimintaa ja Sp-Rahastoyhtiö harjoittaa sijoitusrahastojen hallinnointia sekä omaisuudenhoitoa.

Varainhoito- ja henkivakuutussegmentin merkittävimmät tuottoerät ovat palkkiotuotot, vakuutusmaksutulo sekä sijoitustoiminnan tuotot. Merkittävimmät kuluerät ovat palkkiokulut, korvauskulut, henkilöstökulut sekä liiketoiminnan muut kulut.

Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Ryhmän sisäiset transaktiot eliminoidaan raportoitavien segmenttien sisällä ja välillä. Hankintameno-eliminoinnit, määräysvallattomien omistajien osuus sekä muut Ryhmän sisäiset järjestelyt sisältyvät täsmäytyslaskelmilla esitettäviin eliminoiteihin.

Segmentti-informaation eliminointisääntöjä muutettiin tilinpäätöksestä 31.12.2014 niin, että myös raportoitavien segmenttien väliset tapahtumat eliminoidaan segmentti-informaatiossa. Tilinpäätöksessä 31.12.2014 esitetyssä segmentti-informaatiossa vain segmentin sisäiset tapahtumat eliminoitiin ja raportoitavien segmenttien väliset tapahtumat esitettiin täsmäytyslaskelmilla. Esitystavan muutos vastaa Säästöpankkiryhmän johdon raportoinnissa tehtyjä muutoksia. Tehty muutos vaikutti pankkitoiminnan segmenttitulokseen ennen veroja -16 115 tuhatta euroa (-9 473 tuhatta euroa 1.1.-31.12.2014) ja vastaavasti Varainhoito- ja henkivakuutussegmenttiin +16 115 tuhatta euroa (9 473 tuhatta euroa 1.1.-31.12.2014). Vuoden 2014 vertailuluvut on oikaistu vastaamaan uutta segmenttiraportointia.

Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin.

1-12/2015 Tuloslaskelma (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varainhoito ja henkivakuutus	Raportoittavat segmentit yhteensä
Korkokate	125 019		125 019
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	49 490	18 883	68 373
Kaupankäynnin nettotuotot	-1 350		-1 350
Sijoitustoiminnan nettotuotot	21 142		21 142
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot		15 718	15 718
Liiketoiminnan muut tuotot	8 438	4	8 443
Liiketoiminnan tuotot yhteensä*	202 739	34 606	237 345
Henkilöstökulut	-59 906	-5 746	-65 652
Liiketoiminnan muut kulut	-74 483	-4 985	-79 468
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-9 039	-1 534	-10 573
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-143 428	-12 265	-155 693
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	-6 127		-6 127
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	-429		-429
Tulos ennen veroja	52 756	22 341	75 097
Tuloverot	-7 881	-4 329	-12 210
Tilikauden tulos	44 875	18 012	62 887
* josta ulkoista	200 207	33 975	234 182
* josta sisäisiä	2 533	631	3 163
Tase			
Käteiset varat	563 340		563 340
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	18 163		18 163
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	74 522	0	74 522
Lainat ja saamiset asiakkailta	6 313 005		6 313 005
Johdannaiset	70 845		70 845
Sijoitusomaisuus	1 306 305		1 306 305
Henkivakuutustoiminnan varat		581 866	581 866
Sijoitukset osakkuusyhtiöissä	39 183		39 183
Muut varat	98 932	7 719	106 651
Varat yhteensä	8 484 295	589 586	9 073 880
Velat luottolaitoksille	351 241		351 241
Velat asiakkaille	5 915 969		5 915 969
Johdannaiset	1 588		1 588
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	1 042 237		1 042 237
Henkivakuutustoiminnan velat		544 236	544 236
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	146 039	213	146 252
Muut velat	154 248	5 496	159 744
Velat yhteensä	7 611 322	549 945	8 161 267

Täsmäytyslaskelmat:

(1 000 euroa)	1-12/2015	1-12/2014***
Tuotot		
Raportoitavien segmenttien tuotot yhteensä	237 345	235 192
Allokoimattomat tuotot, muut toiminnot**	-6 814	-11 289
Säästöpankkiryhmän tuotot yhteensä	230 531	223 903
Tulos		
Raportoitavien segmenttien tulos yhteensä	62 887	58 805
Allokoimattomat erät, muut toiminnot**	-5 268	-12 195
Säästöpankkiryhmän tulos yhteensä	57 619	46 610

** Pankkitoiminnan liiketoiminnan muut tuotot sisältävät Säästöpankkien Vakuusrahaston pääomanpalautuksia, jotka tilikaudella 2015 oli 6,2 miljoonaa euroa ja vertailuvuonna 13,8 miljoonaa euroa. Säästöpankkien Vakuusrahasto lopetti toimintansa suunnitellusti keväällä 2015. Säästöpankkien Vakuusrahaston palauttamat varat esitetään pankkitoiminta-segmentin liiketoiminnan muissa tuotoissa. Säästöpankkiryhmän tuloksessa palautuneilla varoilla ei ole Ryhmän sisäisenä eränä tulosvaikutusta, minkä vuoksi allokoimattomat erät muista toiminnoista on tilikaudella 2015 ja vertailuvuonna 2014 negatiivinen.

(1 000 euroa)	31.12.2015	31.12.2014
Varat		
Raportoitavien segmenttien varat yhteensä	9 073 880	8 274 566
Allokoimattomat varat, muut toiminnot	115 510	125 978
Säästöpankkiryhmän varat yhteensä	9 189 391	8 400 544
Velat		
Raportoitavien segmenttien velat yhteensä	8 161 267	7 448 017
Allokoimattomat velat, muut toiminnot	147 430	111 296
Säästöpankkiryhmän velat yhteensä	8 308 697	7 559 313

*** Taloudellista lisäinformaatiota, josta annetaan tarkemmin tietoa liitteessä 1 "Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja vertailutietona esitettävä taloudellinen lisäinformaatio"

1-12/2014*** Tuloslaskelma (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varainhoito ja henkivakuutus	Raportoittavat segmentit yhteensä
Korkokate	121 713	11	121 724
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	51 707	11 756	63 464
Kaupankäynnin nettotuotot	602		602
Sijoitustoiminnan nettotuotot	21 613	134	21 747
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot		9 876	9 876
Liiketoiminnan muut tuotot	17 738	42	17 779
Liiketoiminnan tuotot yhteensä*	213 373	21 819	235 192
Henkilöstökulut	-59 050	-4 634	-63 684
Liiketoiminnan muut kulut	-73 853	-4 494	-78 347
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-7 778	-1 378	-9 156
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-140 681	-10 506	-151 187
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	-10 639		-10 639
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	1 634		1 634
Tulos ennen veroja	63 687	11 314	75 000
Tuloverot	-13 931	-2 264	-16 195
Tilikauden tulos	49 755	9 050	58 805
* josta ulkoista	215 759	18 260	234 019
* josta sisäisiä	-2 387	3 559	1 173
Tase			
Käteiset varat	532 764		532 764
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	20 553		20 553
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	190 643	3 319	193 962
Lainat ja saamiset asiakkailta	5 649 325		5 649 325
Johdannaiset	88 705		88 705
Sijoitusomaisuus	1 189 301		1 189 301
Henkivakuutustoiminnan varat		439 655	439 655
Sijoitukset osakkuusyhtiöissä	39 712		39 712
Muut varat	115 245	5 344	120 589
Varat yhteensä	7 826 248	448 318	8 274 566
Velat luottolaitoksille	448 360		448 360
Velat asiakkaille	5 809 257		5 809 257
Johdannaiset	4 227		4 227
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	446 483		446 483
Henkivakuutustoiminnan velat		404 642	404 642
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	168 834	213	169 047
Muut velat	164 895	1 106	166 002
Velat yhteensä	7 042 056	405 962	7 448 017

*** Taloudellista lisäinformaatiota, josta annetaan tarkemmin tietoa liitteessä 1 "Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja vertailutietona esitettävä taloudellinen lisäinformaatio"

LIITE 4: KORKOKATE

(1 000 euroa)	1-12/2015	1-12/2014***
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	4 894	5 625
Lainoista ja saamisista luottolaitoksilta	2 008	4 625
Lainoista ja saamisista asiakkailta*	131 216	126 129
Saamistodistuksista	17 644	20 026
Johdannaissopimuksista**		
Suojaavista johdannaisista	24 436	26 250
Muista kuin suojaavista johdannaisista	797	902
Muista	1 818	1 392
Yhteensä	182 812	184 949
* josta korkotuotot arvonalentuneille lainoille	488	497
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	3 742	3 754
Veloista asiakkaille	37 637	43 027
Johdannaissopimuksista***		
Suojaavista johdannaisista	3 186	5 840
Liikkeeseenlasketuista velkakirjoista	9 480	6 060
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus	3 587	4 169
Muista	163	77
Yhteensä	57 794	62 927
Korkokate	125 018	122 022

** Tilikauden 2015 aikana tehtiin käypää arvoa suojaavien koronvaihtosopimusten korkojen kirjauksiin liittyen kirjauskäytännön muutos. Aikaisemmin käypää arvoa suojaavien koronvaihtosopimusten korot kirjattiin korkokuluihin ja muutoksen jälkeen ne on kirjattu korkotuottoihin. Muutos perustuu siihen, että koronvaihtosopimusten korot ovat asianmukaisesti Säästöpankkiryhmälle tuottoa. Tästä syystä korkotuotot kasvoivat 22 730 tuhatta euroa ja korkokulut lisääntyivät vastaavasti. Korkokate pysyi ennallaan. Vertailukaudella 2014 vastaava vaikutus oli 23 887 tuhatta euroa. Vertailuvuoden 2014 luvut on oikaistu vastaamaan uutta kirjaustapaa.

*** Taloudellista lisäinformaatiota, josta annetaan tarkemmin tietoa liitteessä 1 "Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja vertailutietona esitettävä taloudellinen lisäinformaatio"

LIITE 5: PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1-12/2015	1-12/2014**
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	16 528	16 409
Talletuksista	983	1 036
Maksuliikenteestä	30 600	28 679
Arvopapereiden välittämisestä	2 115	2 069
Rahastoista	17 058	12 647
OmaisuuDENhoidosta	2 109	534
Lainopillisista tehtävistä	2 812	2 663
Arvopaperien säilytyspalkkiot	1 194	1 782
Takauksista	1 208	1 315
Muista	4 393	5 152
Yhteensä	78 999	72 288
Palkkiokulut		
Maksuliikenteestä	3 357	2 919
Arvopapereista	1 711	2 083
OmaisuuDENhoidosta	127	285
Muista*	4 954	3 510
Yhteensä	10 150	8 798
* josta merkittävimpanä pankkiautomaattien yhteiskäyttökulut 2 707 tuhatta euroa (2 683 tuhatta euroa).		
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	68 850	63 490

** Taloudellista lisäinformaatiota, josta annetaan tarkemmin tietoa liitteessä 1 "Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja vertailutietona esitettävä taloudellinen lisäinformaatio"

LIITE 6: SIOJITUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2015	1-12/2014*
Myytävässä olevien rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	-25	2 161
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretyt	2 452	4 704
Arvonalentumiset ja niiden peruutukset	50	-400
Saamistodistuksista yhteensä	2 477	6 465
Osakkeista ja osuuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	-479	509
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretyt	16 618	14 685
Arvonalentumiset	-231	-1 051
Osinkotuotot	2 627	2 061
Osakkeista ja osuuksista yhteensä	18 535	16 203
Yhteensä	21 012	22 668
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		
Vuokra- ja osinkotuotot	6 785	6 833
Myyntivoitot ja -tappiot	233	525
Muut tuotot sijoituskiinteistöistä	142	162
Vastike- ja hoitokulut	-5 194	-4 773
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskiinteistöistä	-2 419	-1 969
Vuokrakulut sijoituskiinteistöistä	-33	-30
Yhteensä	-486	748
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	20 526	23 417

* Taloudellista lisäinformaatiota, josta annetaan tarkemmin tietoa liitteessä 1 "Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja vertailutietona esitettävä taloudellinen lisäinformaatio"

LIITE 7: HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2015	1-12/2014**
Vakuutusmaksutulo		
Säästöpankkiryhmän osuus	148 834	101 933
Jälleenvakuuttajien osuus	-91	-180
Sijoitustoiminnan nettotuotot*	34 610	25 331
Korvauskulut		
Maksetut korvaukset	-24 992	-25 913
Korvausvastuun muutos	-4 924	-174
Jälleenvakuuttajien osuus	0	14
Vakuutusvelan muutos		
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-137 224	-88 863
Muut	-1 034	-2 271
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot yhteensä	15 178	9 876
* Sijoitustoiminnan nettotuotot		
Korkokate	1 466	2 257
Osinkotuotot	27	122
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	94	80
Realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot	14 972	6 412
Realisoitumattomat arvomuutokset	15 405	7 635
Muut sijoitukset	-97	47
Valuuttatoiminnan nettotuotot	90	-1
Sijoitussidonnaisten asiakasvarojen nettotuotot	2 652	8 776
Yhteensä	34 610	25 331

** Taloudellista lisäinformaatiota, josta annetaan tarkemmin tietoa liitteessä 1 "Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja vertailutietona esitettävä taloudellinen lisäinformaatio"

LIITE 8: RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

31.12.2015 (1 000 euroa)	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat	Eräpäivään asti pidettävät	Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	Käyvän arvon optio	Muut rahoitusvelat	Ei rahoitusvaroja/-velkoja	Yhteensä
Käteiset varat	546 340							546 340
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				1 359	160 875			162 234
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	74 522							74 522
Lainat ja saamiset asiakkailta	6 312 589							6 312 589
Johdannaiset				70 845				70 845
suojaavat johdannaiset				70 600				
josta rahavirran suojausta				5 499				
josta käyvän arvon suojausta				65 100				
muut kuin suojaavat johdannaiset				245				
Sijoitusomaisuus		1 178 887	49 011				42 691	1 270 588
Henkivakuutustoiminnan varat*		156 312			422 345		3 210	581 866
Varat yhteensä	6 933 452	1 335 198	49 011	72 204	583 220	0	45 900	9 018 986

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					144 071			144 071
Velat luottolaitoksille						351 241		351 241
Velat asiakkaille						5 914 898		5 914 898
Johdannaiset				1 588				1 588
suojaavat johdannaiset				1 585				
josta rahavirran suojausta				4				
josta käyvän arvon suojausta				1 588				
Liikkeeseenlasketut velkakirjat						1 042 238		1 042 238
Henkivakuutustoiminnan velat*					395 788	147 043	1 404	544 236
Velat, joilla on huonompi etuoikeus						146 336		146 336
Velat yhteensä	0	0	0	4 765	539 860	7 601 756	1 404	8 144 608

* Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset ja niihin liittyvät velat.

31.12.2014 (1 000 euroa)	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat	Eräpäivään asti pidettävät	Kaupankäynti- tarkoituksessa pidettävät	Käyvän arvon optio	Muut rahoitusvelat	Ei rahoitus- varoja/-velkoja	Yhteensä
Käteiset varat	532 764							532 764
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				1 283	130 745			132 028
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	201 453							201 453
Lainat ja saamiset asiakkailta	5 648 909							5 648 909
Johdannaiset				88 705				88 705
suojaavat johdannaiset				87 746				
josta rahavirran suojausta				10 366				
josta käyvän arvon suojausta				77 380				
muut kuin suojaavat johdannaiset				960				
Sijoitusomaisuus		1 116 250	29 876				41 707	1 187 833
Henkivakuutustoiminnan varat*		137 134		30	299 435		3 166	439 765
Varat yhteensä	6 383 125	1 253 384	29 876	90 019	430 180	0	44 873	8 231 456

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					111 475			111 475
Velat luottolaitoksille						448 360		448 360
Velat asiakkaille						5 807 791		5 807 791
Johdannaiset				4 227				4 227
suojaavat johdannaiset				4 227				
josta rahavirran suojausta				3 049				
josta käyvän arvon suojausta				1 178				
Liikkeeseenlasketut velkakirjat						446 484		446 484
Henkivakuutustoiminnan velat*					260 594	140 118	3 930	404 642
Velat, joilla on huonompi etuoikeus						169 131		169 131
Velat yhteensä	0	0	0	4 227	372 069	7 011 884	3 930	7 392 109

* Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset ja niihin liittyvät velat.

LIITE 9: LAINAT JA SAAMISET

(1 000 euroa)	31.12.2015	31.12.2014
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta		
Talletukset	72 461	201 453
Luotot ja muut saamiset	2 062	
Yhteensä	74 522	201 453
Lainat ja saamiset asiakkailta		
Käytetyt tililuotot	78 586	75 724
Lainat	5 915 292*	5 353 186
Korkotukilainat	252 007	235 053
Valtion varoista välitetyt lainat	5 353	7 173
Luottokortit	81 213**	0
Takaussaamiset	2 091	2 458
Muut saamiset	4 010	2 875
Arvon alentumistappiot	-25 963	-27 560
Yhteensä	6 312 589	5 648 909
Lainat ja saamiset yhteensä	6 387 111	5 850 361

* Lainakannan kasvu selittyy merkittävästi osin Säästöpankkien välittämien luottojen siirroilla Aktia Hypoteekkipankki Oyj:stä Säästöpankkiryhmän omaan taseeseen kevään 2015 aikana. Lainoja siirrettiin yhteensä 373 miljoonaa euroa, mikä tapahtui normaalien lyhennysten ja takaisinmaksujen lisäksi.

** Lisäksi Säästöpankkiryhmään kuuluva Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj osti joulukuussa 2015 Säästöpankkiryhmän asiakkaiden kortti-luottokannan credit-kortteja aiemmin myöntäneeltä Nets Oy:ltä.

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumistappiot (1 000 euroa)	Sopimuskohtaisesti arvostetut	Ryhmäkohtaisesti arvostetut	Yhteensä
Arvon alentumiset 1.1.2015	21 862	5 698	27 560
+ arvonalentumistappioiden lisäykset	7 976	1 299	9 275
- arvonalentumistappioiden peruutukset	-1 884	-1 297	-3 181
- lopulliset luottotappiot	-7 691		-7 691
Arvon alentumiset 31.12.2015	20 263	5 701	25 963

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumistappiot*** (1 000 euroa)	Sopimuskohtaisesti arvostetut	Ryhmäkohtaisesti arvostetut	Yhteensä
Arvon alentumiset 1.1.2014	16 710	311	17 021
+ arvonalentumistappioiden lisäykset	10 235	5 387	15 623
- arvonalentumistappioiden peruutukset	-2 392		-2 392
- lopulliset luottotappiot	-2 691		-2 691
Arvon alentumiset 31.12.2014	21 862	5 698	27 560

*** Taloudellista lisäinformaatiota, josta annetaan tarkemmin tietoa liitteessä 1 "Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja vertailutietona esitettävä taloudellinen lisäinformaatio"

LIITE 10: JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Säästöpankkiryhmä suojaa korkoriskiään sekä käyvän arvon että rahavirran muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus. Rahavirran suojauksen kohteena on vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta.

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Käypää arvoa suojattaessa myös suojattava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuun. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin netto-

tuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus kirjataan laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan suojausinstrumenttien rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus kirjataan suoraan tuloslaskelman erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Kaupankäynnin nettotuottoihin kirjataan myös suojaavina instrumentteina kirjattujen korko-optioiden aika-arvon muutos, koska aika-arvo ei ole osa suojaussuhdetta. Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

(1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksu-aika			Yhteensä	Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta		Varat	Velat
31.12.2015						
Muut kuin suojaavat johdannaiset						
Luottojohdannaiset	10 000	5 000		15 000	245	
Yhteensä	10 000	5 000	0	15 000	245	0
Suojaavat johdannaissopimukset						
Käyvän arvon suojaus	166 587	900 350	274 000	1 340 937	65 100	1 588
Korkojohdannaiset	120 000	795 000	274 000	1 189 000	63 223	490
Osake- ja indeksijohdannaiset	46 587	105 350		151 937	1 877	1 099
Rahavirran suojaus	15 000	50 000		65 000	5 499	
Korkojohdannaiset	15 000	50 000		65 000	5 499	
Yhteensä	181 587	950 350	274 000	1 405 937	70 600	1 588
Johdannaiset yhteensä					70 845	1 588

Kaudella 1-12/2015 kirjattiin -1 231 tuhatta euroa tehokasta rahavirran suojausta muihin laajan tuloksen eriin.

Rahavirran suojauksen tehoton osuus kaudella oli 317 tuhatta euroa ja se on kirjattu kaupankäynnin nettotuottoihin.

Periodit, joiden aikana suojattujen rahavirtojen odotetaan vaikuttavan tulokseen ovat seuraavat:

(1 000 euroa)	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	1 467	3 680	1 137	6 284
Yhteensä	1 467	3 680	1 137	6 284

(1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksuaika			Käyvät arvot		
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
31.12.2014						
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät						
Korkojohdannaiset	10 000			10 000	157	
Luottojohdannaiset		15 000		15 000	802	
Yhteensä	10 000	15 000		25 000	960	
Suojaavat johdannaissopimukset						
Käyvän arvon suojaus	110 848	423 318	292 853	827 019	80 429	4 227
Korkojohdannaiset	87 415	362 000	289 000	738 415	76 682	1 178
Osake- ja indeksijohdannaiset	23 433	61 318	3 853	88 604	3 747	3 049
Rahavirran suojaus	41 000	15 000	50 000	106 000	7 317	
Korkojohdannaiset	41 000	15 000	50 000	106 000	7 317	
Yhteensä	151 848	438 318	342 853	933 019	87 746	4 227
Johdannaiset yhteensä					88 705	4 227

Kaudella 1-12/2014 kirjattiin 1 510 tuhatta euroa tehokasta rahavirran suojausta muihin laajan tuloksen eriin.

Rahavirran suojauksen tehoton osuus tilikaudella 2014 oli 28 tuhatta euroa ja se on kirjattu kaupankäynnin nettotuottoihin.

Periodit, joiden aikana suojattujen rahavirtojen odotetaan vaikuttavan tulokseen ovat seuraavat:

(1 000 euroa)	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	2 301	4 246	1 791	8 339
Yhteensä	2 301	4 246	1 791	8 339

LIITE 11: SIOITUSOMAISSUUS

(1 000 euroa)	31.12.2015	31.12.2014
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	678 791	692 381
Osakkeet ja osuudet	500 096	423 869
Yhteensä	1 178 887	1 116 250
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset		
Saamistodistukset	49 011	29 876
Yhteensä	49 011	29 876
Sijoituskiinteistöt	42 691	41 707
Sijoitusomaisuus yhteensä	1 270 588	1 187 833

Myytavissä olevat rahoitusvarat ja eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

31.12.2015 (1 000 euroa)	Myytavissä olevat saamistodistukset	Myytavissä olevat osakkeet ja osuudet			Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Kaikki yhteensä
	Käypään arvoon	Käypään arvoon	Hankintameno*	Yhteensä	Jaksotettuun hankintamenoon	
Noteeratut	636 161	494 922		494 922	47 001	1 178 084
Julkisyhteisöiltä	137 718				46 002	183 720
Muilta	498 443	494 922		494 922	999	994 364
Muut kuin noteeratut	42 630	3 183	1 991	5 174	2 010	49 814
Muilta	42 630	3 183	1 991	5 174	2 010	49 814
Yhteensä	678 791	498 104	1 991	500 096	49 011	1 227 898

* Oman pääoman ehtoiset instrumentit, joilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa ja joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää.

Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvonalentumistappiot (1 000 euroa)	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Arvonalentumiset 1.1.2015	1 267	1 198	2 465
+ arvonalentumistappioiden lisäykset		231	231
- arvonalentumistappioiden peruutukset	-50		-50
Arvonalentumiset 31.12.2015	1 217	1 429	2 646

Myytävissä olevat rahoitusvarat ja eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

31.12.2014 (1 000 euroa)	Myytävissä olevat saamistodistukset	Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet			Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Kaikki yhteensä
	Käypään arvoon	Käypään arvoon	Hankintamenoon*	Yhteensä	Jaksotettuun hankintamenoon	
Noteeratut	631 161	422 562		422 562	26 264	1 079 986
Julkisyhteisöiltä	133 015				22 653	155 667
Muilta	498 146	422 562		422 562	3 611	924 318
Muut kuin noteeratut	61 220		1 307	1 307	3 612	66 140
Muilta	61 220		1 307	1 307	3 612	66 140
Yhteensä	692 381	422 562	1 307	423 869	29 876	1 146 126

* Oman pääoman ehtoiset instrumentit, joilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa ja joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää.

Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonalentumistappiot** (1 000 euroa)	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	
Arvonalentumiset 1.1.2014		867	214	1 081
+ arvonalentumistappioiden lisäykset		525	1 051	1 576
-arvonalentumistappioiden peruutukset		-125		-125
Arvonalentumiset 31.12.2014		1 267	1 198	2 465

** Taloudellista lisäinformaatiota, josta annetaan tarkemmin tietoa liitteessä 1 "Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja vertailutietona esitettävä taloudellinen lisäinformaatio"

LIITE 12: HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2015	31.12.2014
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Sijoitusrahastot	265 857	187 314
Varainhoitosalkut	71 656	48 098
Muu sijoitussidonnainen kateomaisuus	59 632	18 664
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset yhteensä	397 146	254 076
Muut sijoitukset		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	25 199	45 359
Johdannaiset	0	30
Yhteensä	25 199	45 389
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	17 446	48 305
Osakkeet ja osuudet	138 866	88 829
Yhteensä	156 312	137 134
Sijoituskiinteistöt	0	367
Muut sijoitukset yhteensä	181 511	182 890
Henkivakuutustoiminnan sijoitukset yhteensä	578 657	436 966
Muut varat		
Muut saamiset	2 639	570
Siirtosaamiset	571	2 229
Yhteensä	3 210	2 799
Henkivakuutustoiminnan varat yhteensä	581 866	439 765

Henkivakuutuksen käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen saamistodistusten, osakkeiden ja osuuksien sekä johdannaisten erittely noteerauksen liikkeesenlaskijan perusteella.

(1 000 euroa)	31.12.2015			31.12.2014		
	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Johdannaissopimukset	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Johdannaissopimukset
Noteeratut	25 199	397 146		42 886	254 076	30
Muilta	25 199	397 146		42 886	254 076	30
Muut kuin julkisesti noteeratut				2 473		
Muilta				2 473		
Yhteensä	25 199	397 146	0	45 359	254 076	30

Henkivakuutuksen myytävissä olevat rahoitusvarat

31.12.2015	Myytävissä olevat saamistodistukset	Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet
(1 000 euroa)	Käypään arvoon	Käypään arvoon
Noteeratut	15 366	131 222
Muilta	15 366	131 222
Muut kuin julkisesti noteeratut	2 080	7 644
Muilta	2 080	7 644
Yhteensä	17 446	138 866

Henkivakuutuksen myytävissä olevat rahoitusvarat

31.12.2014	Myytävissä olevat saamistodistukset	Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet		
		Käypään arvoon	Käypään arvoon	Hankintamenoon*
Noteeratut	38 318	82 947		82 947
Muilta	38 318	82 947		82 947
Muut kuin julkisesti noteeratut	9 987	3 632	2 250	5 882
Muilta	9 987	3 632	2 250	5 882
Yhteensä	48 305	86 579	2 250	88 829

* Oman pääoman ehtoiset instrumentit, joilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa ja joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää.

VELAT

LIITE 13: VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2015	31.12.2014
Velat luottolaitoksille		
Velat keskuspankeille	90 000	90 000
Velat luottolaitoksille	261 241	358 360
Yhteensä	351 241	448 360
Velat asiakkaille		
Talletukset	5 845 755	5 723 180
Muut rahoitusvelat	5 914	7 928
Ottolainauksen käyvän arvon muutos	63 229	76 683
Yhteensä	5 914 898	5 807 791
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	6 266 139	6 256 150

LIITE 14: LIIKKEESEENLASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2015	31.12.2014
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat		
Joukkovelkakirjalainat	910 009*	279 162
Muut		
Sijoitustodistukset	132 228	167 320
Muut	1	1
Yhteensä	1 042 238	446 484
Joista		
Vaihtuvakorkoiset	154 256	279 671
Kiinteäkorkoiset	887 982	166 812
Yhteensä	1 042 238	446 484

* Säästöpankkiryhmään kuuluva Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj laski toukokuussa 2015 liikkeeseen 500 miljoonan euron vakuudettoman seniorimuotoisen joukkovelkakirjalainan. Euromääräisen viitelainan laina-aika on viisi vuotta ja lainalla on kiinteä vuotuinen 1 % kuponkikorko.

Laina laskettiin liikkeeseen Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n EMTN-ohjelman alla ja se on listattu Dublinin arvopaperipörssiin.

Ryhmällä ei ole ollut mitään viivästyksiä ja laiminlyöntejä liittyen sen liikkeeseenlaskemiin velkakirjoihin.

LIITE 15: HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN VELAT

(1 000 euroa)	31.12.2015	31.12.2014
Muu kuin sijoitussidonnaisten sopimusten velka		
Takuukorkoiset vakuutus sopimukset	147 043	140 118
Sijoitussidonnaisten sopimusten velka		
Sijoitussidonnaisten vakuutusten velka	341 881	242 130
Sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velka	53 908	18 464
Vastuuvelan riittävyydestin mukainen täydennys	0	0
Muut velat		
Siirtovelat ja saadut ennakot	1 177	3 479
Muut	227	450
Henkivakuutustoiminnan velat yhteensä	544 236	404 642

Vastuovelka on arvostettu kansallisen tilinpäätöksen periaatteiden mukaisesti lukuunottamatta sitä, että kansalliseen tilinpäätökseen kuuluva tasoitusmäärä ei ole mukana vastuuvelassa.

Vastuuvelan riittävyydestissä verrataan vastuuvelan riittävyyttä sisäisen mallin mukaiseen vastuuvelkaan. Vastuuvelan riittävyydestiä on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

MUUT LIITETIEDOT

LIITE 16: KÄYVÄT ARVOT ARVOSTUSMENETELMÄN MUKAISESTI

Käypään arvoon arvostus

Rahoitusinstrumentit esitetään Ryhmän taseessa käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuon. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kuvataan rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu arvostustavan mukaan sekä perusteet arvostamistavoille ja käyvän arvon määrittämiselle.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia julkisesti noteeratuilta markkinoilta tai kolmansilta osapuolilta saatuja markkinahintoja. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorkojen avulla. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa. Myös vaadittaessa maksettavien talletusten osalta on nimellisarvon katsottu vastaavan käypää arvoa.

Sijoituskiinteistöt arvostetaan Ryhmän tilinpäätöksessä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Sijoituskiinteistöjen käypä arvo ilmoitetaan liitetietona. Käypien arvojen määrittelyn perustana on käytetty mahdollisimman vertailukelpoisia markkinahintoja tai kiinteistön nettotuottoihin perustuvaa arvostusmallia. Merkittävimpien kiinteistöjen osalta arvostukselle pyritään saamaan riippumattoman arvioitsijan lausunto.

Säästöpankkiryhmällä ei ole kertaluontoisesti käypään arvoon arvostettuja varoja.

Käyvän arvon hierarkiat

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi katsotaan markkina, jossa hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tasoon 1 kuuluvat noteeratut joukko-velkakirjalainat sekä muut arvopaperit ja pörssiosakkeet ja -johdannaiset, joille noteerataan julkisesti hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Nämä perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa oleva markkinainformaatio, kuten vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat mm. valuutta- ja korkojohdannaiset sekä yritys- ja sijoitustodistukset.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada julkisesta markkinanoteerauksesta tai todennettavissa olevaan markkinainformaatioon perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tasoon 3 luetaan noteeraamattomat osakeinstrumentit, strukturoidut sijoitukset sekä muut arvopaperit, joille ei tällä hetkellä ole saatavissa sitovaa markkinanoteerausta. Usein tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon. Tasoon 3 luetaan myös Ryhmän sijoituskiinteistöille määritetyt käyvät arvot.

Siirrot tasojen välillä

Siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

Siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä ei ole ollut kauden 1.1.-31.12.2015 aikana.

Rahoitusvarat 31.12.2015 (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Käypä arvo
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	18 163	3 732		14 431	18 163
Varainhoito ja henkivakuutustoiminta*	422 345	416 645		5 700	422 345
Muut toiminnot**	144 071	144 071			144 071
Johdannaissopimukset					
Pankkitoiminta	70 845		68 723	2 122	70 845
Myytäviksi olevat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	1 178 427	1 133 307	6 502	38 618	1 178 427
Varainhoito ja henkivakuutustoiminta	156 312	147 518		8 794	156 312
Muut toiminnot	460	460			460
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat					
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset					
Pankkitoiminta	49 011	49 357	2 033	299	51 690
Lainat ja muut saamiset					
Pankkitoiminta	6 933 452		8 215 007	12 892	8 227 899
Rahoitusvarat yhteensä	8 973 086	1 895 091	8 292 264	82 856	10 270 211
Sijoituskiinteistöt					
Pankkitoiminta	42 691			60 757	60 757
Yhteensä	42 691	0	0	60 757	60 757

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten käyvät arvot, jotka sisältyvät tason 1 saldoihiin.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista

Rahoitusvelat 31.12.2015 (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Käypä arvo
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Varainhoito ja henkivakuutustoiminta*	395 788	395 788			395 788
Muut toiminnot**	144 071	144 071			144 071
Johdannaiset					
Pankkitoiminta	1 588		490	1 099	1 588
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat					
Pankkitoiminta	7 454 713	793 117	6 255 764	431 632	7 480 513
Rahoitusvelat yhteensä	7 996 161	1 332 977	6 256 254	432 730	8 021 961

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten ja sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velkoja, jotka raportoidaan tasolla 1 alla olevan sijoituksen arvostuksen mukaisesti.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista

Tapahtumat tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3

Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varainhoito ja henkivakuutustoiminta	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	16 927	15 314	32 241
Hankinnat	2 294		2 294
Myynnit	-2 050	-10 837	-12 887
Erääntyneet kauden aikana	-1 200		-1 200
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	-64	935	871
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet	-728	288	-440
Siirrot tasolle 1 ja 2	-748		-748
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	14 431	5 700	20 130

Tuloslaskelman kautta kirjatut arvonmuutokset on kirjattu erään "Kaupankäynnin nettotuotot".

Johdannaiset (netto) (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varainhoito ja henkivakuutustoiminta	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	1 500	0	1 500
Hankinnat	1 139		1 139
Erääntyneet kauden aikana	-1 050		-1 050
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet	-565		-565
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	1 024	0	1 024

Tuloslaskelman kautta kirjatut johdannaisten arvonmuutokset on kirjattu erään "Kaupankäynnin nettotuotot".

Myytävässä olevat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varainhoito ja henkivakuutustoiminta	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	100 922	6 957	107 879
Hankinnat	8 750	8 813	17 563
Myynnit	-8 467	-5 714	-14 181
Erääntyneet kauden aikana	-22 166	-9	-22 175
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	511	126	638
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet	-62		-62
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset	-184	-1 379	-1 563
Siirrot tasolta 1 ja 2	7		7
Siirrot tasolle 1 ja 2	-40 693		-40 693
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	38 618	8 794	47 412

Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on kirjattu muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman käyvän arvon rahastoon

Herkkyyshanalyysi rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3	Kirjanpitoarvo	Tulosvaikutus oletetuille muutoksille	
		Positiivinen	Negatiivinen
31.12.2015 (1 000 euroa)			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat			
Pankkitoiminta	14 431	529	-529
Varainhoito ja henkivakuutustoiminta	5 700	323	-323
Yhteensä	20 130	852	-852
Johdannaisopimukset			
Pankkitoiminta, varat	2 122		-2 122
Pankkitoiminta, velat	-1 099	1 099	
Yhteensä	1 024	1 099	-2 122
Myytävissä olevat rahoitusvarat			
Pankkitoiminta	38 618	1 610	-1 610
Varainhoito ja henkivakuutustoiminta	8 794	1 243	-1 243
Yhteensä	47 412	2 853	-2 853
Yhteensä	68 566	4 804	-5 828

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyysoletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 1 prosenttia kaikissa maturitettiluokissa samanaikaisesti. Ei-korkoherkkien sijoitusten osalta herkkyyshanalyysissä on käytetty 15 prosentin arvonmuutosta. Johdannaisten osalta herkkyyshanalyysissä on käytetty mahdollisena arvonmuutoksena koko johdannaisen käypää arvoa.

Rahoitusvarat 31.12.2014 (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo			Käypä arvo
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	20 553	3 626		16 927	20 553
Varainhoito ja henkivakuutustoiminta*	299 435	284 121		15 314	299 435
Muut toiminnot**	111 475	111 475			111 475
Johdannaissopimukset					
Pankkitoiminta	88 705		84 157	4 549	88 705
Varainhoito ja henkivakuutustoiminta	30	30			30
Myytävissä olevat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	1 115 868	1 001 337	13 609	100 922	1 115 868
Varainhoito ja henkivakuutustoiminta*	137 134	120 190	9 987	6 957	137 134
Muut toiminnot	382	382			382
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat					
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset					
Pankkitoiminta	29 876	29 079	3 120	1 007	33 205
Lainat ja muut saamiset					
Pankkitoiminta	5 850 361		7 194 529		7 194 529
Rahoitusvarat yhteensä	7 653 820	1 550 240	7 305 402	145 675	9 001 318
Sijoituskiinteistöt					
Pankkitoiminta	41 707			67 487	67 487
Varainhoito ja henkivakuutustoiminta	367			367	367
Yhteensä	42 074	0	0	67 854	67 854

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten käyvät arvot, jotka sisältyvät tason 1 saldoihiin.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista

Rahoitusvelat 31.12.2014 (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoisittain			Käypä arvo
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Varainhoito ja henkivakuutustoiminta*	260 594	260 594			260 594
Muut toiminnot**	111 475	111 475			111 475
Johdannaiset					
Pankkitoiminta	4 227		1 178	3 049	4 227
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat					
Pankkitoiminta	6 871 765	140 947	6 266 034	495 282	6 902 263
Rahoitusvelat yhteensä	7 248 062	513 016	6 267 212	498 331	7 278 560

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten ja sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velkoja, jotka raportoidaan tasolla 1 alla olevan sijoituksen arvostuksen mukaisesti.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista

Tapahtumat tasolla 3***

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3

Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varainhoito ja henkivakuutustoiminta	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	12 885	15 441	28 490
Hankinnat	14 936	0	14 772
Myynnit	-10 280	-1 000	-11 280
Eräntyneet kauden aikana	-840	0	-840
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	226	-208	18
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet	0	1 081	1 081
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	16 927	15 314	32 241

Tuloslaskelman kautta kirjatut arvonmuutokset on kirjattu erään "Kaupankäynnin nettotuotot".

Johdannaiset (netto) (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varainhoito ja henkivakuutustoiminta	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	962		962
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	-638		-638
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet	1 175		1 175
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	1 500		1 500

Tuloslaskelman kautta kirjatut johdannaisten arvonmuutokset on kirjattu erään "Kaupankäynnin nettotuotot".

Myytavissä olevat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varainhoito ja henkivakuutustoiminta	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	135 446	25 093	160 539
Hankinnat	32 142	650	32 792
Myynnit	-26 582	-15 811	-42 394
Eräntyneet kauden aikana	-23 397	0	-23 397
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	-813	883	69
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset	1 070	143	1 213
Siirrot tasolle 1 ja 2	-16 944	-4 000	-20 944
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	100 922	6 957	107 879

Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot".

Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on kirjattu muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman käyvän arvon rahastoon

*** Taloudellista lisäinformaatiota, josta annetaan tarkemmin tietoa liitteessä 1 "Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja vertailutietona esitettävä taloudellinen lisäinformaatio"

Herkkyyksianalyysi rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3	Tulosvaikutus oletetulle muutoksille		
	Kirjanpitoarvo	Positiivinen	Negatiivinen
31.12.2014 (1 000 euroa)			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat			
Pankkitoiminta	16 927	874	-874
Varainhoito ja henkivakuutustoiminta	15 314	753	-753
Yhteensä	32 241	1 627	-1 627
Johdannaissopimukset			
Pankkitoiminta, varat	4 549		-4 549
Pankkitoiminta, velat	-3 049	3 049	
Yhteensä	1 500	3 049	-4 549
Myytävissä olevat rahoitusvarat			
Pankkitoiminta	100 922	3 946	-3 946
Varainhoito ja henkivakuutustoiminta	6 957	1 044	-1 044
Yhteensä	107 879	4 990	-4 990
Yhteensä	141 620	9 666	-11 165

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyyks oletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 1 prosenttia kaikissa maturitettiluokissa samanaikaisesti. Ei-korkoherkkien sijoitusten osalta herkkyyksianalyysissä on käytetty 15 prosentin arvonmuutosta. Johdannaisten osalta herkkyyksianalyysissä on käytetty mahdollisena arvonmuutoksena koko johdannaisen käypää arvoa.

LIITE 17: RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN NETTOUTUS

Säästöpankkiryhmän johdannaissopimuksiin sovelletaan joko ISDA:n tai Finanssialan Keskusliiton johdannaissopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan netottaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vastapuolen maksukyvyttömyys- ja konkurssitilanteissa. Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

31.12.2015 (1 000 euroa)				Määrät, joita ei ole netotettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin			Nettosumma
	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi saadut / annettu rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi saatu/ annettu käteinen	
Varat							
Johdannaissopimukset				69 946	15 858	39 048	15 040
Yhteensä				69 946	15 858	39 048	15 040
Velat							
Johdannaissopimukset				1 468		400	1 068
Yhteensä				1 468	0	400	1 068

31.12.2014 (1 000 euroa)				Määrät, joita ei ole netotettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin			Nettosumma
	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi saadut / annettu rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi saatu/ annettu käteinen	
Varat							
Johdannaissopimukset				87 793	23 188	23 541	41 064
Yhteensä				87 793	23 188	23 541	41 064
Velat							
Johdannaissopimukset				4 227		608	3 619
Takaisinostosopimukset				12 852			12 852
Yhteensä				17 078	0	608	16 470

LIITE 18: ANNETUT JA SAADUT VAKUUEDET

(1 000 euroa)	31.12.2015	31.12.2014
Annetut vakuudet		
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Pantit	61 316	63 428
Muut	31 494	35 876
Muut annetut vakuudet		
Pantit	0	14
Annetut vakuudet yhteensä	92 810	99 317
Saadut vakuudet		
Kiinteistövakuudet	5 966 659	5 386 150
Saamistodistukset	37 952	74 180
Muut	66 638	67 790
Saadut takaukset	64 718	69 188
Saadut vakuudet yhteensä	6 135 967	5 597 309

LIITE 19: TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	31.12.2015	31.12.2014
Takaukset	66 665	146 559*
Luottolupaukset	388 321**	193 467
Muut	8 564	9 243
Yhteensä	463 550	349 269

* Säästöpankkiryhmään kuuluvat Säästöpankit olivat antaneet omavelkaisen takauksen Aktia Pankki Oyj:lle kaikkien muiden samanasaisen maksuliiketiliosopimuksen Aktia Pankki Oyj:n kanssa tehneiden Säästöpankkien puolesta. Takauksen kohteena olivat ne saatavat, jotka Aktia Pankki Oyj:lle saattoivat syntyä maksuliiketiliosopimuksen ehtojen rikkomisesta. Takauksen kattama toiminta on päättynyt marraskuussa 2014, kun Säästöpankkien maksuliiketilit siirtyivät Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:lle, eikä takauksista ole sen jälkeen voinut enää syntyä vastuuta. Myös sopimukset ovat päättyneet helmikuussa 2015. Aktialle annettu ryhmätakaus oli 31.12.2014 määrältään yhteensä 73 803 tuhatta euroa.

** Kasvu johtuu myönnetyistä, nostamattomista korttiluotoista. Säästöpankkiryhmän maksukorttien liikkeeseenlasku aloitettiin joulukuussa 2015. Samassa yhteydessä Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj osti Säästöpankkiryhmän asiakkaiden korttiluottokannan credit-kortteja aiemmin myöntäneeltä Nets Oy:ltä.

LIITE 20: LÄHIPIIRITIEDOT

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on määritellyt Säästöpankkiryhmän lähipiiriin kuuluvat tahot. Säästöpankkiryhmän lähipiiriin kuuluu Ryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävät yhtiöt ja yhteisöt, osakkuusyhtiöt ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt sekä heidän läheiset perheenjäsenensä. Lisäksi lähipiiriin kuuluu yhteisöt, joissa johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ja/tai heidän läheisillä perheenjäsenilään on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta. Säästöpankkiryhmän johtoon kuuluviin avainhenkilöihin luetaan Säästöpankkiliitto osk:n hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä johtoryhmän jäsenet.

Lähipiirille myönnetty luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

Lähipiiritapahtumat koostuvat pääasiassa luottojen myöntämisestä, talletuksista ja takauksista.

2015				
Liiketapahtumat lähipiirin kanssa (1 000 euroa)	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt*	Läheisytykset**	Osakkuusyrytykset ja yhteisjärjestelyt	Yhteensä
Varat				
Luotot	5 185	1 504	6 514	13 203
Varat yhteensä	5 185	1 504	6 514	13 203
Velat				
Talletukset	27 116	1 792	2 380	31 288
Muut velat	2 178	579	3 201	5 958
Velat yhteensä	29 295	2 371	5 581	37 247
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottositoumukset	129	243	4 877	5 249
Takaukset	10			10
Yhteensä	139	243	4 877	5 259
Tuotot ja kulut 1-12/2015				
Korkotuotot	57	19	1 440	1 517
Korkokulut	-52	-5	-144	-202
Vakuutusmaksutuotot	1 120	63		1 184
Palkkiotuotot	3	2	160	165
Palkkiokulut			-402	-402
Muut kulut			-35 349	-35 349
Arvon alentumiset				0
Yhteensä	1 129	80	-34 296	-33 087

* Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän läheiset perheenjäsenensä

** Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöiden ja heidän läheisten perheenjäsentensä yhtiöt, joissa heillä on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta.

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saama kompensatio (1 000 euroa)	1-12/2015	1-12/2014***
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2 450	2 051
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	97	
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet		
Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet	211	19
Yhteensä	2 758	2 070

2014				
Liiketapahtumat lähipiirin kanssa (1 000 euroa)	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt*	Läheisyrietykset**	Osakkuusyrietykset ja yhteisjärjestelyt	Yhteensä
Varat				
Luotot	4 681	920	131 791	137 393
Muut saamiset	113	6	388	388
Varat yhteensä	4 794	926	132 179	137 781

Velat				
Talletukset	3 736	1 883	2 236	7 854
Muut velat	280	145		425
Velat yhteensä	4 015	2 028	2 236	8 279

Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottositoumukset	111	102	4 500	4 713
Takaukset	27			27
Yhteensä	138	102	4 500	4 740

Tuotot ja kulut 1-12/2014***				
Korkotuotot	63	16	2 892	2 971
Korkokulut	-19	-5		-24
Vakuutusmaksutuotot	83	56		140
Palkkiotuotot	4	2	45	51
Palkkiokulut			-590	-590
Muut kulut			-33 113	-33 113
Arvon alentumiset				0
Yhteensä	131	70	-30 766	-30 566

* Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän läheiset perheenjäsenensä

** Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöiden ja heidän läheisten perheenjäsentensä yhtiöt, joissa heillä on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta.

*** Taloudellista lisäinformaatiota, josta annetaan tarkemmin tietoa liitteessä 1 "Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja vertailutietona esitettävä taloudellinen lisäinformaatio"

VAKAVARAISUUSTIEDOT

LIITE 21: VAKAVARAISUUDEN YHTEENVETO

Säästöpankkiryhmää koskevat julkistamisvaateet riskienhallinnan tavoitteiden ja käytänteiden osalta on kuvattu Ryhmän tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa. Säästöpankkiryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevat tiedot sekä palkitsemisjärjestelmä on kuvattu tilinpäätöksen hallinnointiperiaatteissa.

Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat keskusyhteisö, jäsenluottolaitokset, jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ja sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet. Säästöpankkiliitto osk toimii Yhteenliittymän keskusyhteisönä.

Säästöpankkien yhteenliittymän luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositioneille.

Vakavaraisuuslaskennan pääerät (1 000 euroa)	31.12.2015	31.12.2014
Omat varat*		
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	849 784	796 778
Vähennykset ydinpääomasta	-25 252	-59 220
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	824 531	737 559
Ensisijainen lisäpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	0	0
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	0	0
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	0	0
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	824 531	737 559
Toissijainen pääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	44 776	26 881
Toissijaiseen pääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	4 956	49 910
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	49 732	76 791
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	874 263	814 349
Riskipainotetut erät yhteensä	4 643 728	4 369 355
josta luottoriskin osuus	4 097 876	3 811 274
josta vastuun arvonoi-kaisuriski (CVA)	104 611	123 140
josta markkinariskin osuus	47 483	46 954
josta operatiivisen riskin osuus	393 759	387 988
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	17,8 %	16,9 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	17,8 %	16,9 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	18,8 %	18,6 %

* Omat varat ja vakavaraisuus on esitetty 1.1.2014 voimaan tulleen EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 mukaan.

LIITE 22: OMIEN VAROJEN VÄHIMMÄISMÄÄRÄ

Luotto- ja vastapuoliriski (1 000 euroa)	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2014
Vastuuryhmä	Riskipainotetut saamiset	Omien varojen vaade	Riskipainotetut saamiset	Omien varojen vaade
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	181	15	33	3
Saamiset aluehallinnolta tai paikallisviranomaisilta	283	23	279	22
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta			1	
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta				
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta				
Saamiset laitoksilta	74 140	5 931	148 477	11 878
Saamiset yrityksiltä	867 793	69 423	909 636	72 771
Vähittäissaamiset	825 740	66 059	700 163	56 013
Kiinteistövakuudelliset saamiset	1 542 079	123 366	1 361 652	108 932
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	48 392	3 871	45 023	3 602
Erityisen suureen riskiin liittyvät vastuut	5 218	417	117	9
Vastuut katettujen joukkolainojen muodossa	5 687	455	4 007	321
Arvopaperistamispositiot				
Saamiset laitoksilta ja yrityksiltä, joissa on käytettävissä lyhyen aikavälin luottoluokitusta				
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavissa yrityksissä (CIU) oleviin osuuksiin tai osakkeisiin liittyvät saamiset	420 694	33 656	341 335	27 307
Oman pääoman ehtoiset vastuut	199 770	15 982	191 179	15 294
Muut erät	107 897	8 632	109 373	8 750
Luottoriski yhteensä	4 097 875	327 830	3 811 274	304 902
Vastuun arvonokkaisuriski (CVA)	104 611	8 369	123 140	9 851
Markkinariski yhteensä	47 483	3 799	46 954	3 756
Operatiivinen riski yhteensä	393 759	31 501	387 988	31 039
Yhteensä	4 643 728	371 498	4 369 355	349 548

LIITE 23: KOKONAISVASTUUT VASTUURYHMITÄIN

Luotto- ja vastapuoliriski 31.12.2015 (1 000 euroa)				
Vastuuryhmä	Tase-erät	Taseen ulkopuoliset erät	Johdannaiset	Vastuun määrä yhteensä
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	728 211	397		728 608
Saamiset aluehallinnolta tai paikallisviranomaisilta	17 579	2 221		19 800
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	1 203			1 203
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	2 622			2 622
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta	3 091			3 091
Saamiset laitoksilta	127 151	10 597	99 833	237 581
Saamiset yrityksiltä	873 311	69 483	15 000	957 794
Vähittäissaamiset	1 426 682	286 380		1 713 062
Kiinteistövakuudelliset saamiset	4 428 318	93 902		4 522 220
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	61 123	402		61 525
Erityisen suureen riskiin liittyvät vastuut	3 479			3 479
Vastuut katettujen joukkolainojen muodossa	45 045			45 045
Ärvopaperistamispositiot				0
Saamiset laitoksilta ja yrityksiltä, joissa on käytävissä lyhyen aikavälin luottoluokitusta				0
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavissa yrityksissä (CIU) oleviin osuuksiin tai osakkeisiin liittyvät saamiset	468 656			468 656
Oman pääoman ehtoiset vastuut	99 487			99 487
Muut erät	130 261			130 261
Yhteensä	8 416 219	463 381	114 833	8 994 433

Luotto- ja vastapuoliriski 31.12.2014 (1 000 euroa)				
Vastuuryhmä	Tase-erät	Taseen ulkopuoliset erät	Johdannaiset	Vastuun määrä yhteensä
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	499 477	280		499 757
Saamiset aluehallinnolta tai paikallisviranomaisilta	22 813	2 711		25 524
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	4 514			4 514
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	1 454			1 454
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta	3 096			3 096
Saamiset laitoksilta	451 036	73 820	110 108	634 964
Saamiset yrityksiltä	899 428	59 268	15 000	973 697
Vähittäissaamiset	1 271 511	111 230		1 382 741
Kiinteistövakuudelliset saamiset	3 895 665	97 765		3 993 430
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	59 869	61		59 930
Erityisen suureen riskiin liittyvät vastuut	78			78
Vastuut katettujen joukkolainojen muodossa	40 072			40 072
Arvopaperistamispositiot				0
Saamiset laitoksilta ja yrityksiltä, joissa on käytettävissä lyhyen aikavälin luottoluokitusta				0
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavissa yrityksissä (CIU) oleviin osuuksiin tai osakkeisiin liittyvät saamiset	400 557			400 557
Oman pääoman ehtoiset vastuut	92 506			92 506
Muut erät	130 267			130 267
Yhteensä	7 772 343	345 135	125 108	8 242 586